

ОБЩИ УСЛОВИЯ
ПРИЛОЖИМИ КЪМ ДОГОВОРИТЕ С КЛИЕНТИ НА ИНВЕСТИЦИОНЕН ПОСРЕДНИК ПЪРВА ФИНАНСОВА
БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Настоящите Общи условия уреждат правата и задълженията на инвестиционен посредник ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД (наричан по-долу „ИП“ и/или „Инвестиционен посредник“) и клиентите му във връзка с предоставяните от инвестиционния посредник услуги и дейности по чл. 6, ал. 2 и 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ), в съответствие с издадения му лиценз от Комисията за финансов надзор.

ОПРЕДЕЛЕНИЯ

- **КЛИЕНТ** е физическо или юридическо лице, на което инвестиционният посредник предоставя инвестиционни или допълнителни услуги;
- **ПРОФЕСИОНАЛЕН КЛИЕНТ**: лице, което притежава опит, знания и умения, за да взема самостоятелно инвестиционни решения и правилно да оценява рисковете, свързани с инвестирането, и което отговаря на критериите, дефинирани в приложимото законодателство;
- **НЕПРОФЕСИОНАЛЕН КЛИЕНТ**: лице, което не е определено като професионален клиент или приемлива насрещна страна;
- **ПРИЕМЛИВА НАСРЕЩНА СТРАНА**: инвестиционен посредник, кредитна институция, застрахователно дружество, колективна инвестиционна схема, управляващо дружество, пенсионноосигурително дружество, пенсионен фонд, други финансови институции, които имат лиценз или са регулирани от законодателството на Европейския съюз и на държавите членки, националните правителства, държавни органи, които управляват държавен дълг, централни банки и международни институции, както и такива лица от трети държави, спрямо които се прилагат изисквания, еквивалентни на изискванията на законодателството на Европейския съюз;
- **ИНВЕСТИЦИОНЕН ПОСРЕДНИК** Инвестиционен посредник е лице, което по занятие предоставя една или повече инвестиционни услуги и/или извършва една или повече инвестиционни дейности по чл. 6, ал. 2 и 3 от ЗПФИ;
- **ПРЕХВЪРЛИМИ ЦЕННИ КНИЖА**, предмет на регулиране в настоящите правила, са класовете ценни книжа, регистрирани по сметки в централен депозитар на ценни книжа, които могат да бъдат търгувани на капиталовия пазар, с изключение на платежните инструменти, като:
  - а) акции в дружества и други ценни книжа, еквивалентни на акции в капиталови дружества и други юридически лица, както и депозитарни разписки за акции;
  - б) облигации и други форми на секюритизиран дълг, включително депозитарни разписки за такива ценни книжа;
  - в) други ценни книжа, които дават право за придобиване или продажба на такива прехвърлими ценни книжа или които водят до паричен сетълмент, определен въз основа на прехвърлими ценни книжа, валути, лихвени проценти или доходност, стоки или други индекси или показатели;
- **ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ** са:
  - а) прехвърлими ценни книжа;
  - б) инструменти на паричния пазар;
  - в) дялове на предприятия за колективно инвестиране;
  - г) опции, фючърси, суапи, форуърдни лихвени споразумения и всякакви други деривативни договори, свързани с ценни книжа; с валути, определени съгласно чл. 10 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 година за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива (Регламент (ЕС) № 2017/565), с лихвени проценти или с доходност, с квоти за емисии или с други деривативни инструменти, финансови индекси или финансови показатели, които са със сетълмент с физическа доставка или с паричен сетълмент;
  - д) опции, фючърси, суапи, форуърдни договори и всякакви други деривативни договори, свързани със стоки, за които трябва да бъде извършен паричен сетълмент или за които може да бъде извършен паричен сетълмент по искане на една от страните извън случаите на неизпълнение или друго основание за прекратяване на договора;
  - е) опции, фючърси, суапи и всеки друг деривативен договор, свързан със стоки, по който може да бъде извършен сетълмент с физическа доставка, когато те се търгуват на регулиран пазар, многостранна система за търговия (МСТ) или организирана система за търговия (ОСТ) с изключение на енергийни продукти на едро, търгувани на ОСТ със сетълмент с физическа доставка, определени съгласно чл. 5 и чл. 6, параграф 3 от Регламент ЕС 2017/565;
  - ж) опции, фючърси, суапи, форуърдни договори и всякакви други деривативни договори, свързани със стоки, по които може да бъде извършен сетълмент с физическа доставка, извън посочените по т. б, които не са за търговски цели и имат характеристиките на други деривативни финансови инструменти съгласно чл. 7, параграф 1, 2 и 4 от Регламент ЕС 2017/565;

з) деривативни финансови инструменти за прехвърляне на кредитен риск;
к) договори за разлики;
л) опции, фючърси, суапи, форуърдни лихвени споразумения, както и всякакви други деривативни договори, свързани с изменения в климата, ставки за навло или инфлационни проценти или други официални икономически статистически показатели, за които трябва да бъде извършен паричен сетълмент или за които може да бъде извършен паричен сетълмент по искане на една от страните (извън случаите на неизпълнение или друго основание за прекратяване на договора), както и всякакви други деривативни договори, свързани с активи, права, задължения, индекси и показатели, извън посочените по този член, които имат характеристиките на други деривативни финансови инструменти в зависимост от това дали се търгуват на регулиран пазар, МСТ или ОСТ, определени съгласно чл. 7, параграф 3 и чл. 8 от Регламент ЕС) 2017/565;
м) квоти за емисии, състоящи се от всякакви единици, признати за съответстващи на изискванията на Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО (схема за търговия с емисии) (Директива 2003/87/ЕО).

В настоящите Общи условия се използват следните съкращения: Закон за пазарите на финансови инструменти – ЗПФИ; Закон за публичното предлагане на ценни книжа – ЗППЦК; Закон за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти – ЗПМСПЗФИ; Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 година за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива (Регламент (ЕС) № 2017/565), Комисия за финансов надзор – КФН, заместник-председател, ръководещ управление „Надзор на инвестиционната дейност” при КФН – зам.-председателя на КФН.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. На основание чл. 82 от Закона за пазарите с финансови инструменти, във връзка с чл. 298 от Търговския закон, Управителите на инвестиционен посредник “ПФБК” ЕООД приемат настоящите Общи условия, приложими към договорите с клиенти („Общи условия“).

Чл. 2. В настоящите Общи условия се урежда и представя:

- Информация за инвестиционния посредник,
- Ограниченията в дейността на инвестиционния посредник,
- Предоставяната от инвестиционния посредник на клиента информация, както и начините за нейното предоставяне,
- Информацията, която клиентът е задължен да предостави на инвестиционния посредник,
- Извършването на оценка за уместности и целесъобразност,
- Категоризация на клиентите,
- Договорното начало при предоставянето на инвестиционни и допълнителни услуги,
- Съхранението на финансовите инструменти и пари на клиентите,
- Принципите на изпълнение на клиентски нареждания,
- Правата и задълженията на клиента и инвестиционния посредник при предоставянето на инвестиционни услуги,
- Обща рамка на третирането на конфликтите на интереси,
- Текущо и периодично отчитане пред клиента,
- Възлагане на изпълнението на трето лице,
- Същност на системата за компенсиране на инвеститорите,
- Условия за разумно и справедливо уреждане на споровете;
- Други условия, изискуеми съобразно действащото законодателство.

Чл. 3. (1) Съдържанието на настоящите общи условия се определя в зависимост от услугите и дейностите, за които дружеството е получило лиценз от КФН, като в тях може да се съдържа информацията, която инвестиционният посредник е длъжен да предостави на своите непрофесионални клиенти съгласно изискванията на приложимото законодателство.

(2) Общите условия се излагат на видно и достъпно място във всяко помещение, в което инвестиционният посредник приема клиенти и се публикуват на интернет страницата на инвестиционния посредник.

(3) При сключването на договор инвестиционният посредник предоставя на клиента общите условия и тарифата, като клиентът удостоверява, че е запознат с тях и ги приема. Приетите общи условия и тарифа са неразделна част от договора, сключен между инвестиционния посредник и клиента.

Чл. 4. (1) Събирането и обработването на личните данни на клиента се изисква от инвестиционният посредник с оглед изпълнение на договорните и на нормативно установените му задължения. В случай че клиентът откаже да предостави своите лични данни, то инвестиционният посредник няма да може да извършва дейност за сметка на клиента.

(2) Клиентът-физическо лице се уведомява и с приемане на настоящите общи условия клиентът изрично се съгласява, че

личните данни, предоставени доброволно от него, могат да бъдат предоставяни на компетентните държавни органи, осъществяващи надзор над дейността на Инвестиционния посредник, както и на други лица, когато задължението за това е предвидено в нормативен акт. Възможно е информацията по чл. 142б, ал. 1 от ДОПК, съдържаща лични данни на клиента, наличност или стойност по сметката/ите му, както и реализираните по сметката/ите му доходи, да бъде обект на автоматичен обмен на финансова информация съгласно глава XVI, раздел IIIа на ДОПК и да бъде предоставена на юрисдикциите, на които Клиента е местно лице за данъчни цели, в изпълнение на международните ангажменти на Република България.

(3) КЛИЕНТЪТ е уведомен, разбира и приема, че събирането на изискуемите лични данни се извършва на основание ЗПФИ, Регламент (ЕС) 2017/565, ЗМИП, ЗМФТ, ДОПК. Събраните данни ще се съхраняват при ИНВЕСТИЦИОННИЯ ПОСРЕДНИК съгласно изискванията на цитираните нормативни актове и ЗЗЛД.

(4) Събирането и обработването на лични данни се извършва с цел категоризация на клиента и извършване на оценка за уместност и/или целесъобразност, както и за целите, предвидени в специални закони.

(5) Предоставяне на обработваните лични данни може да се извършва в случаите на чл. 91 от ЗПФИ.

II. ДАННИ ЗА ИНВЕСТИЦИОННИЯ ПОСРЕДНИК

Чл. 5. (1) Клиентът е уведомен, че наименованието под което инвестиционният посредник извършва дейност е **ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД**, изписано и на английски, както следва: FIRST FINANCIAL BROKERAGE HOUSE LTD. Седалище гр. София, адрес на управление район „Триадица“, ул. „Енос“ № 2, телефон за контакти 02/4606400, електронен адрес за кореспонденция е: ffbh@ffbh.bg, адресът на интернет страницата на посредника е www.ffbh.bg, езиците за контакти между клиенти и “ПФБК” ЕООД по предоставяне на инвестиционни и допълнителни услуги са: български и английски езици. “ПФБК” ЕООД е вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията с ЕИК: 000694724.

(2) Инвестиционният посредник притежава Лиценз № РГ-03-0015/15.10.2008 г., издаден на основание решение №68-ИП/26.02.1997 година, решение №68а-ИП/03.12.1998 година на КЦКФБ, решение №66-ИП/10.11.1999 година – за чужбина, както и решение №102-ИП/08.02.2006г. на КФН и е вписано в регистъра на Комисия за финансов надзор под № РГ-03-15.

(3) Надзорът върху дейността на “ПФБК” ЕООД се извършва от Комисията за финансов надзор, Република България, гр. София, ул. „Будапеща“ № 16.

(4) Комуникацията между инвестиционния посредник и клиентите се извършва по следните начини: лично, по телефон, електронна поща, писмено, чрез писма изпращани с обратна разписка на адресите на страните, посочени в договора, сключен между тях, електронни документи, подписани с електронен подпис, както и чрез други способи за дистанционна комуникация, указани в договора за предоставяне на съответната услуга или във вътрешни правила и политики на инвестиционния посредник.

(5) Инвестиционният посредник е регистриран като Администратор на лични данни в регистъра на Комисията за защита на личните данни;

(6) Инвестиционният посредник е член на „Българска Фондова Борса “АД и на „Централен Депозитар“ АД.

Чл. 6. (1) Извършваните от инвестиционен посредник ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД инвестиционни услуги, съгласно получения лиценз от КФН:

1. приемане и предаване на нареждания във връзка с един или повече финансови инструменти;
2. изпълнение на нареждания за сметка на клиенти;
3. сделки за собствена сметка с финансови инструменти;
4. управление на портфейл;
5. инвестиционни съвети;
6. поемане на емисии финансови инструменти и/или предлагане за първоначална продажба на финансови инструменти при условията на безусловно и неотменимо задължение за записване/придобиване на финансовите инструменти за собствена сметка;
7. предлагане за първоначална продажба на финансови инструменти без безусловно и неотменимо задължение за придобиване на финансовите инструменти за собствена сметка.

(2) Инвестиционният посредник може да предоставя и следните допълнителни услуги:

1. съхраняване и администриране на финансови инструменти за сметка на клиенти, включително попечителска дейност и свързаните с това услуги като управление на парични средства и на обезпечения, с изключение на централизираното водене на сметки за ценни книжа съгласно раздел А, т. 2 от приложението към Регламент (ЕС) № 909/2014 ;
2. предоставяне на заеми на инвеститори за извършване от тях на сделки с един или повече финансови инструменти, при условие че посредникът, който предоставя заема, участва в сделката;
3. съвети на предприятия относно капиталовата структура, промишлената стратегия и свързани с това въпроси, както и съвети и услуги, свързани с преобразуване и придобиване на предприятия;
4. предоставяне на услуги, свързани с чуждестранни средства за плащане, доколкото те са свързани с предоставяните инвестиционни услуги;
5. инвестиционни проучвания и финансови анализи или други форми на общи препоръки, свързани със сделки с финансови инструменти.

б. услуги, свързани с поемане на емисии финансови инструменти.

7. инвестиционни услуги и дейности по ал. 2 и т. 1 – 6 на чл. 6 от ЗПФИ във връзка с базовите инструменти на деривативни финансови инструменти по чл. 4, т. 5, 6, 7 и 10 от ЗПФИ, когато са свързани с предоставянето на инвестиционни и допълнителни услуги.

III. ОГРАНИЧЕНИЯ В ДЕЙНОСТТА НА ИНВЕСТИЦИОННИЯ ПОСРЕДНИК

Чл. 7. (1) Инвестиционният посредник не може да извършва дейности за сметка на клиенти, които водят до конфликт на интереси или да извършва сделки за сметка на клиенти в обем или с честота, на цени или с определена насрещна страна, за които според обстоятелствата може да се приеме, че се извършват изключително в интерес на инвестиционния посредник.

(2) Инвестиционният посредник няма право да извършва дейност, която в който и да е момент от започването до завършването ѝ, противоречи или би могла да противоречи на ЗПФИ, актовете по прилагането му и пряко приложимите делегирани регламенти на ЕК. Клиентът се счита уведомен, че отправени искания до инвестиционния посредник, които са в противоречие с приложимото законодателство не може да бъдат изпълнени от ИП

Чл. 8. (1) Инвестиционният посредник няма право във връзка с предоставянето на инвестиционни или допълнителни услуги на клиент да заплаща, съответно да предоставя и получава, възнаграждение, комисиона или непарична облага, освен:

1. възнаграждение, комисиона или непарична облага, платени или предоставени от или на клиента или негов представител;

2. възнаграждение, комисиона или непарична облага, платени или предоставени от или на трето лице или негов представител, ако са налице следните условия:

а) съществуването, естеството и размерът на възнаграждението, комисионата или непаричната облага са посочени на клиента ясно, по достъпен начин, точно и разбираемо, преди предоставянето на съответната инвестиционна или допълнителна услуга, а когато размерът не може да бъде определен, е посочен начинът за неговото изчисляване;

б) заплащането, съответно предоставянето, на възнаграждението, комисионата или непаричната облага, е с оглед подобряване на качеството на услугата и не нарушава задължението на инвестиционния посредник да действа честно, коректно, професионално и в най-добър интерес на клиента. присъщи такси, които осигуряват или са необходими с оглед предоставянето на инвестиционните услуги като разходи за попечителски услуги, такси за сетълмент и обмен на валута, хонорари за правни услуги и публични такси и които по своя характер не водят до възникване на конфликт със задължението на инвестиционния посредник да действа честно, справедливо, професионално и в най-добър интерес на клиента.

(2) Клиентът и инвестиционният посредник приемат, че последният е изпълнил задължението си по ал. 1, т. 2, буква "а", когато:

а) представя съществените условия на договорите относно възнаграждението, комисионата или непаричната облага в обобщена форма;

б) предоставя детайлна информация относно възнаграждението, комисионата или непаричната облага по искане на клиента; и

в) предоставянето на информацията съгласно тази алинея е честно, справедливо и в интерес на клиента.

(3) Инвестиционният посредник, когато предоставя инвестиционни услуги на клиенти, не предоставя възнаграждение и не оценява резултатите от работата на своите служители по начин, който противоречи на задължението му да действа в най-добрия интерес на своите клиенти.

(4) „ПФБК“ ЕООД не може да предоставя стимули на служителите си, за да препоръчат на непрофесионален клиент конкретен финансов инструмент, когато инвестиционният посредник може да предложи друг финансов инструмент, който в по-голяма степен отговаря на потребностите на клиента.

(5) „ПФБК“ ЕООД информира клиента за реда и начина, по който клиентът ще получи (ще му бъде начислена) такса, комисиона, парична или непарична облага, когато инвестиционният посредник е получил такава във връзка с инвестиционната или допълнителна услуга, предоставена на клиента.

(6) Предоставянето на проучване от трети страни няма да се счита за стимул, ако е заплатено от отделна сметка за плащане за проучвания, контролирана от инвестиционния посредник. Инвестиционният посредник ще осъществява управлението на тази сметка при следните условия: 1. Сметката ще се финансира от такса за проучване, начислена на съответния клиент; 2. Инвестиционният посредник се задължава да извършва редовна оценка на качеството на закупените проучвания.

(7) Когато инвестиционна услуга се предоставя заедно с друга услуга или продукт като част от пакет или като условие по същия договор или пакет, инвестиционният посредник уведомява клиента дали е възможно да купи отделните части поотделно и му представя информация за разходи, такси и комисионните за всяка част поотделно.

(8) Когато съществува вероятност рисковете, произтичащи от предоставяне на услугата заедно с друга услуга или продукт като част от пакет или като условие по същия договор или пакет, предложени на непрофесионален клиент, да бъдат различни от рисковете, свързани с отделните части, инвестиционният посредник предоставя подходящо описание на отделните части и начина, по който взаимодействията между тях се отразяват на рисковете.

Чл. 9. (1) Инвестиционният посредник няма право да сключва сделки за финансиране на ценни книжа с държани от него финансови инструменти на клиенти или по друг начин да използва за собствена сметка или за сметка на друг клиент такива финансови инструменти, освен ако клиентът е дал предварително своето изрично съгласие за използване на

финансовите му инструменти при определени условия и използването на финансовите инструменти се осъществява при спазване на тези условия. Съгласието по предходното изречение следва да бъде дадено писмено, ако клиентът, чиито финансови инструменти се използват, е непрофесионален.

(2) ИП може да сключва сделки за финансиране на ценни книжа с държани от него финансови инструменти на клиенти или по друг начин да използва за сметка на друг клиент такива финансови инструменти, само ако клиентът е дал предварително своето изрично съгласие за използване на финансовите му инструменти при определени условия и използването на финансовите инструменти се осъществява при спазване на тези условия. Съгласието следва да бъде дадено в писмена форма, ако клиентът, чиито финансови инструменти се използват, е непрофесионален.

(3) „Сделка за финансиране с ценни книжа“ или „СФЦК“ означава:

а) репо сделка;

б) предоставяне в заем на ценни книжа или стоки и получаване в заем на ценни книжа или стоки;

в) сделка за покупка с условие за последваща продажба и сделка за продажба с условие за последващо обратно изкупуване;

г) маржин заемна сделка.

(4) ИП може да сключва сделки за финансиране на ценни книжа с финансови инструменти на клиенти, държани в обща клиентска сметка (омнибус сметка) при трето лице, или по друг начин да използва за сметка на друг клиент такива финансови клиентски инструменти, само ако са спазени изискванията по ал. 2 и най-малко едно от следните условия:

а) всеки клиент, чиито финансови инструменти се държат в обща клиентска сметка (омнибус сметка), трябва да е дал предварително изрично съгласие за използването им;

б) ИП е въвел системи и контрол, които гарантират, че се използват само финансови инструменти, принадлежащи на клиенти, които са дали предварително изрично съгласие за използването им.

(5) В случаите по ал. 4 във водената от инвестиционния посредник отчетност се включва информация за клиента, по чието нареждане са използвани финансовите инструменти, както и за броя на използваните финансови инструменти на всеки клиент, с оглед коректното разпределяне на евентуални загуби.

IV. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ НА КЛИЕНТИ

Чл. 10. (1) Информацията, която инвестиционният посредник адресира до или разпространява по такъв начин, че е вероятно тя да бъде получена от непрофесионални или професионални клиенти или потенциални непрофесионални или професионални клиенти, включително в маркетинговите съобщения и публичните изявления на съответните лица, спрямо посредника, трябва да бъде коректна, ясна и да не бъде подвеждаща.

(2) Инвестиционният посредник е длъжен да осигури, че информацията по ал. 1, отговаря на следните условия:

а) информацията включва името на инвестиционния посредник,

б) информацията е точна и във всички случаи, когато се посочват потенциалните ползи от инвестиционната услуга или финансовия инструмент, съдържа коректно и открояващо се указване на всички значими рискове,

в) за указване на значимите рискове в информацията се използва размер на шрифта, който е поне равен на размера, използван преимуществено в цялата предоставена информация, както и оформление, гарантиращо открояването на това указване,

г) информацията е достатъчна за и представена по начин, който е вероятно да бъде разбран от средния представител на групата, до която тя е адресирана или от която е вероятно да бъде получена.

д) информацията не прикрива, не намалява или не води до неясноти по отношение на важни въпроси, изложения или предупреждения,

е) информацията се представя последователно на един и същ език във всички видове информационни и маркетингови материали, предоставяни на всеки клиент, освен ако клиентът е приел да получава информация на повече от един език,

ж) информацията е актуална и съобразена с използваното средство за комуникация.

(3) Когато информацията сравнява инвестиционни или допълнителни услуги, финансови инструменти или лица, предоставящи инвестиционни или допълнителни услуги, ИП гарантира спазването на следните условия:

а) сравнението е съдържателно и представено по коректен и балансиран начин;

б) посочени са източниците на информация, използвани за сравнението;

в) включени са основните факти и допускания, използвани при изготвянето на сравнението.

(4) Когато информацията съдържа указание за предишни резултати на финансов инструмент, финансов индекс или инвестиционна услуга, ИП гарантира спазването на следните условия:

а) това указание не е най-открояващата се характеристика на съобщението;

б) информацията включва подходяща информация за резултатите, която обхваща непосредствено предшестващите 5 години или целия период, през който финансовият инструмент е бил предлаган, финансовият индекс е бил установен или инвестиционната услуга е била предоставяна, ако този период е по-малък от пет години, или за по-дълъг период по преценка на инвестиционния посредник и във всеки случай тази информация относно резултатите се основава на пълни 12-месечни периоди;

в) ясно са посочени референтният период и източникът на информация;

г) информацията съдържа открояващо се предупреждение, че данните се отнасят за минал период и че миналите резултати не са надежден индикатор за бъдещите резултати;

д) когато указанието се основава на данни, деноминирани във валута, различна от тази на държавата членка, в която

непрофесионалният клиент или потенциалният непрофесионален клиент пребивава постоянно, валутата е посочена ясно заедно с предупреждение, че печалбата може да се увеличи или намали в резултат на колебания на валутния курс;

е) когато информацията се основава на брутни резултати, ефектът от комисионите, таксите и другите разходи е оповестен.

(5) Когато информацията съдържа или се позовава на симулирани предишни резултати, ИП гарантира, че информацията се отнася до финансов инструмент или финансов индекс и са изпълнени следните условия:

а) симулираните предишни резултати се основават на действителни предишни резултати на един или повече финансови инструменти или финансови индекси, които са по същество същите като съответния финансов инструмент или са базови за този инструмент

б) това указание не е най-открояващата се характеристика на съобщението;

в) информацията включва подходяща информация за резултатите, която обхваща непосредствено предшестващите 5 години или целия период, през който финансовият инструмент е бил предлаган, финансовият индекс е бил установен или инвестиционната услуга е била предоставяна, ако този период е по-малък от пет години, или за по-дълъг период по преценка на инвестиционния посредник и във всеки случай тази информация относно резултатите се основава на пълни 12-месечни периоди;

г) ясно са посочени референтният период и източникът на информация;

д) когато указанието се основава на данни, деноминирани във валута, различна от тази на държавата членка, в която непрофесионалният клиент или потенциалният непрофесионален клиент пребивава постоянно, валутата е посочена ясно заедно с предупреждение, че печалбата може да се увеличи или намали в резултат на колебания на валутния курс;

е) когато информацията се основава на брутни резултати, ефектът от комисионите, таксите и другите разходи е оповестен;

ж) информацията съдържа открояващо се предупреждение, че данните се отнасят за симулирани предишни резултати и че миналите резултати не са надежден индикатор за бъдещите резултати.

(6) Когато информацията съдържа информация за бъдещи резултати, ИП гарантира, че са изпълнени следните условия:

а) информацията не се основава или позовава на симулирани минали резултати;

б) информацията се основава на разумни допускания, подкрепени с обективни данни;

в) когато информацията се основава на брутни резултати, ефектът от комисионите, таксите и другите разходи е оповестен;

г) информацията се основава на сценарии за резултатите при различни пазарни условия (както положителни, така и отрицателни сценарии) и отразява естеството и рисковете на конкретните видове инструменти, включени в анализа;

д) информацията съдържа открояващо се предупреждение, че тези прогнози не са надежден индикатор за бъдещите резултати.

(7) Когато информацията се позовава на конкретно данъчно третиране, тя съдържа открояващо се указание, че данъчното третиране зависи от индивидуалните особености на всеки клиент и може да подлежи на изменение в бъдеще.

(8) Информацията не използва името на КФН или който и да било компетентен орган по начин, който да указва или внушава гарантиране или одобрение от този орган на продуктите или услугите на инвестиционния посредник.

(9) Предоставяната на клиентите информация, маркетингови съобщения и публичните изявления на съответните лица за инвестиционния посредник, трябва да бъдат предварително одобрени от лице от Отдел „Съответствие“.

Чл. 11. (1) Инвестиционният посредник е длъжен да предоставя своевременно, преди клиент или потенциален клиент да бъде обвързан по силата на договор с инвестиционния посредник за предоставяне на инвестиционни или допълнителни услуги, следната информация:

1. условията по съответния договор (споразумение);

2. информацията, касаеща този договор (споразумение) или относно тези инвестиционни или допълнителни услуги.

(2) Инвестиционният посредник своевременно (in good time before) преди началото на предоставяне на инвестиционна или допълнителна услуга на клиент е длъжен да предоставя на клиента, съответно на потенциалния клиент, информацията по чл. 47-50 от Регламент (ЕС) № 2017/565.

(3) Информацията по ал. 1 и 2 се предоставя на клиента на траен носител или чрез уебсайт (когато това не представлява траен носител), при условие че са изпълнени изискванията, определени в член 3, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 2017/565.

(4) ИП уведомява съответния клиент своевременно относно всяка съществена промяна в предоставената информация, която е свързана с услугата, предоставяна от инвестиционния посредник на този клиент. Уведомлението се дава на траен носител, ако информацията, с която то е свързано, е дадена на траен носител.

(5) ИП гарантира съответствието на информацията, съдържаща се в маркетингово съобщение, с всяка информация, която инвестиционният посредник предоставя на клиентите при извършването на инвестиционни и допълнителни услуги.

(6) Маркетинговите съобщения, които съдържат предложение или покана със следния характер и посочват начина на отговор или съдържат формата, в която отговорът може да бъде направен, задължително включват тази част от информацията по членове 47—50 Регламент (ЕС) № 2017/565, която е свързана с това предложение или тази покана:

1. предложение за сключване на споразумение във връзка с финансов инструмент или инвестиционна услуга или допълнителна услуга с всяко лице, което отговори на съобщението;

2. покана до всяко лице, което отговори на съобщението, да направи предложение или да сключи споразумение във връзка с финансов инструмент или инвестиционна услуга, или допълнителна услуга.

(7) Разпоредбата на ал. 6 не се прилага, ако за да отговори на предложението или поканата, съдържаща се в маркетинговото съобщение, потенциалният клиент трябва да направи справка с друг документ или документи, които самостоятелно или разглеждани заедно съдържат тази информация.

Чл. 12. (1) Инвестиционният посредник е длъжен да предоставя на клиенти или на потенциални клиенти следната обща информация, ако е приложима:

- а) наименованието и адреса на инвестиционния посредник и данни за контакти, необходими на клиентите, за да могат да поддържат ефективна връзка с посредника;
- б) езиците, на които клиентът може да поддържа връзка с инвестиционния посредник и да получава документи и друга информация от него;
- в) начините на поддържане на връзка, които ще се използват между инвестиционния посредник и клиента, включително, когато е приложимо, тези за изпращане и получаване на нареждания;
- г) декларация, че инвестиционният посредник е получил лиценз, и името и адрес за контакт на компетентния орган, който му е издал лиценз;
- д) когато инвестиционният посредник действа чрез обвързан агент — декларация, указваща държавата членка, в която е регистриран този агент;
- е) естеството, честотата и периодичността на докладите за резултатите на услугата, които ще се предоставят от инвестиционния посредник на клиента в съответствие със ЗПФИ;
- ж) когато инвестиционният посредник държи финансови инструменти на клиента или средства на клиента — кратко описание на мерките, които той предприема, за да гарантира тяхната защита, включително резюмирани данни относно всяка съответна компенсация за инвеститора или схема за гарантиране на депозити, която се прилага към инвестиционния посредник поради неговите дейности в държава членка;
- з) описание, което може да бъде предоставено в резюмиран вид, на политиката по отношение на конфликта на интереси, водена от инвестиционния посредник в съответствие с член 34 от Регламент (ЕС) № 2017/565;
- и) по искане на клиента — допълнителни подробности за тази политика по отношение на конфликта на интереси на траен носител или чрез уебсайт (когато това не представлява траен носител), при условие че са изпълнени условията, определени в член 3, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 2017/565.

(2) С получаването на настоящите общи условия преди сключването на договор с инвестиционния посредник клиентът или потенциалният клиент се счита уведомен за обстоятелствата по б.б. „а“ до „и“ на предходната ал. 1.

(3) В случаите, когато ИП управлява портфейл на клиент, е длъжен да установи и прилага подходящ метод на оценка и сравнение, като например подходящ целеви показател, основан на инвестиционните цели на клиента и видовете финансови инструменти, включени в портфейла на клиента, за да позволи на клиента, на който се предоставя услугата, да оценява резултатите, реализирани от инвестиционния посредник.

(4) При управление на индивидуален портфейл по собствена преценка на ИП, стойността на портфейла му се оценява в края на всеки месец на базата на пазарната цена на ценните книжа:

1. „Пазарна цена на корпоративни ценни книжа“ е:

а) средната цена на сключените с тях сделки на регулиран пазар в най-близкия ден от последния 30-дневен период, в който тези ценни книжа са се търгували в обем не по-малък от този на притежаваните от инвестиционния посредник ценни книжа, а относно ценни книжа, търгувани в държави с развити капиталови пазари, по списък, приет от КФН - последната за съответния период цена на ценните книжа на пазара с най-голям обем търговия;

б) ако не може да се приложи буква „а“ - цената „купува“, която се котира за тях, при условие че е налице достатъчна сигурност за възможността съответният обем ценни книжа да бъде продаден от инвестиционния посредник по тази цена.

2. „Пазарна цена на държавни ценни книжа“ е цената, котирана от БНБ или първичните дилъри на държавни ценни книжа по смисъла на Наредба № 5 от 04.10.2007 г. за условията и реда за придобиване, изплащане и търговия с държавни ценни книжа.

3. Пазарната цена на облигациите по ЗУНК, Брейди-облигациите, компенсаторни платежни средства се определя, както следва:

а/ на облигациите по ЗУНК - на базата на средната цена на регистрираните сделки за последния работен ден преди оценката;

б/ на Брейди-облигациите - на базата на цена „купува“ на междубанковия пазар за последния работен ден преди оценката;

в/ на компенсаторните платежни средства - на базата на цена „купува“ на пазара, на който се търгуват за последния работен ден преди оценката;

В конкретния договор могат да бъдат определяни и други методи за оценка. Методът за оценка на финансови инструменти без пазарна цена се определя в отделните договори.

(5) В случаите, когато ИП предлага на клиент или на потенциален клиент услугата управление на портфейл, посредникът е длъжен да предоставя на клиента освен информацията по ал. 1 и следната информация (когато е приложима), своевременно преди предоставянето на услугата:

а) информация за метода и честотата на оценка на финансовите инструменти в портфейла на клиента;

б) подробности относно всяко делегиране на неограничено управление на всички или на част от финансовите инструменти или средства в портфейла на клиента;

в) спецификация на всеки целеви показател, с който ще бъдат сравнявани резултатите на портфейла на клиента;

г) видовете финансови инструменти, които могат да бъдат включени в портфейла на клиента, и видовете сделки, които могат да бъдат сключвани с такива инструменти, включително евентуални ограничения;

д) целите на управлението, нивото на риска, което ще се отрази в упражняването на свободата на преценка на мениджъра, както и всякакви ограничения на тази свобода на преценка.

(6) С получаването на настоящите общи условия, както и със запознаването на текста на договора за управление на портфейл, преди неговото сключване с инвестиционния посредник, клиентът или потенциалният клиент се счита уведомен

за обстоятелствата по ал. 5, б.б. от „а“ до „д“.

Чл. 13. (1) Инвестиционният посредник уведомява клиента и/или потенциалния клиент и предоставя общо описание на финансовите инструменти и рисковете, свързани с тях, както следва:

1. Акции на дружества, търгувани на “Българска фондова борса” АД, както и на дружества, търгувани на чуждестранни регулирани пазари на финансови инструменти или акции, неприети за търговия на регулиран пазар. Акциите са дялови ценни книжа, даващи на притежателите им право на собственост на определен дял от една компания, заедно с прилежащите ѝ право на глас в общото събрание на акционерите, право на дивидент, както и ликвидационен дял. Притежателите на акции в дадено дружество могат да печелят както доход от дивиденди, евентуално разпределяни от дружеството, така и от покачването на пазарната цена на акциите, ако има пазарна цена. На акционерите на публичното дружество със седалище в Република България се полагат и права за записване на пропорционален на притежавания от тях дял брой акции във връзка с взето решение за увеличаване на капитала на публичното дружество.

Рискове, характерни за акциите (описанието на рисковете е посочено по-долу в ал. 2): Пазарен (ликвиден, валутен риск), макроикономически, отраслов, риск на емитента, риск, свързан със сетълмента и др.

2. Държавни ценни книжа (ДЦК). ДЦК са дългови ценни книжа, издавани и гарантирани от държавата. Притежателят на такива ценни книжа е кредитор на държавата. Българската държава издава държавни ценни книжа за покриване на свои краткосрочни, средносрочни или дългосрочни нужди от финансов ресурс. Държавните ценни книжа могат да бъдат деноминирани както в лева, така и в евро, щатски долари или в друга валута. Всички български ДЦК са гарантирани от Република България и се считат за нискорисков или безрисков инструмент. От гледна точка на структурата на доходността, ДЦК биват:

- Сконтони - продават се с отстъпка от номинала, а се изкупуват обратно по номинал, като тази отстъпка се явява доходът от книгата до падежа им.
- Лихвоносни - емитират се по номинал, изкупуват се обратно по номинал и носят лихва на притежателите им за периода на съществуването си.
- Сконтново-лихвоносни - продават се с отстъпка от номинала, погасяват се по номинал и допълнително носят лихва за периода на съществуването си.

Рискове, характерни за ДЦК (описанието на рисковете е посочено по-долу в ал. 2): Пазарен риск (ликвиден риск, валутен риск, лихвен риск), кредитен риск, риск на емитента, риск, свързан с насрещната страна по сделката, и риск, свързан със сетълмента.

3. Общински ценни книжа (облигации). Този тип облигации се издават от отделните общини. Обикновено чрез емитирането им се цели набирането на средства за осъществяване на инвестиционна програма, подобрения в общинската инфраструктура и подобни дейности. От гледна точка на деноминация и начини за формиране на доходността тези облигации не се различават от ДЦК. Могат да бъдат обезпечени (с общински имоти или други активи) и необезпечени (гарантирани само с репутацията на общината-издател). Този вид дългови ценни книжа също са смятани за нискорискови финансови инструменти.

Рискове, характерни за общинските ценни книжа (описанието на рисковете е посочено по-долу в ал. 2): Пазарен риск (ликвиден риск, лихвен риск), кредитен риск, , риск на емитента, риск, свързан с насрещната страна по сделката, и риск, свързан със сетълмента

4. Ипотечни облигации. Съгласно българското законодателство, ипотечни облигации се издават само от банки. Банките емитират тези книжа за рефинансиране на операциите си и за увеличаване на кредитните си портфейли. От гледна точка на доходност и деноминация, влизат в категориите, посочени за ДЦК. Характерното за ипотечните облигации е, че са обезпечени с вземания по ипотечни кредити, отпуснати от съответната банка. Това означава, че при евентуална невъзможност на банката-емитент да изплаща задълженията си по облигациите, вземанията по отпуснатите от нея ипотечни кредити ще служат за изплащане на задълженията по облигациите.

Рискове, характерни за ипотечните облигации (описанието на рисковете е посочено по-долу в ал. 2): Кредитен риск, пазарен риск (лихвен риск, ликвиден риск), риск на емитента, риск, свързан с насрещната страна по сделката, и риск, свързан със сетълмента

5. Корпоративни облигации. Корпоративните облигации са средство за набиране на финансов ресурс от страна на търговските дружества. Рискът на всяка емисия облигации зависи от дейността, финансовото състояние и кредитния рейтинг на компанията - емитент, както и от обезпечението по емисията. Доходите от тях отново се получават под формата на лихва или отбив от номинала и обикновено са по-високи от доходите по съизмеримите по срочност ДЦК, ипотечни или общински облигации.

Рискове, характерни за корпоративните облигации (описанието на рисковете е посочено по-долу в ал. 2): Кредитен риск, пазарен риск (лихвен риск, ликвиден риск), риск на емитента, риск, свързан с насрещната страна по сделката, и риск, свързан със сетълмента.

Всички дългови ценни книжа, посочени в т. 2-5 по – горе дават право на притежателя им да получи главница, съразмерна на номиналната стойност на дълговата ценна книга, както и лихви съобразно посочения в условията на емисията лихвен процент.

6. Чуждестранни ценни книжа с фиксирана доходност. Ценни книжа от посочените по-горе категории, които са емитирани от чуждестранни емитенти и се търгуват на международните финансови пазари.

Рискове, характерни за тези инструменти (описанието на рисковете е посочено по-долу в ал. 2): Пазарен (лихвен, ликвиден), макроикономически, отраслов, валутен, риск на емитента, риск, свързан с насрещната страна по сделката, и риск,

свързан със сетълмента.

7. Exchange Traded Funds (ETF). ETF са вид финансови инструменти (ценни книжа), които следват представянето на индекс или кошница от активи, и същевременно са регистрирани за търговия на фондов пазар. За разлика от взаимните фондове, те са търгуват като обикновени акции на регулирания пазар. Реално ETF-а представлява фонд, управляван от голяма финансова институция (Маркетмейкър), който притежава съответните активи (акции, облигации, фючърси, валута, ценни метали) на свое име, и разделя тяхното притежание под формата на акции, които акционерите придобиват. По този начин те индиректно притежават дялове от съответните активи, в които инвестират.

Рискове, характерни за ETF (описанието на рисковете е посочено по-долу в ал. 2): Пазарен (ликвиден, валутен, лихвен), контрагентен риск, риск от грешка при проследяване (при отклонение в представянето на ETF от индекса), риск на емитента, риск, свързан с насрещната страна по сделката, и риск, свързан със сетълмента

8. Дялове на колективна инвестиционна схема (КИС). Дяловете на колективна инвестиционна схема са вид финансови инструменти, издадени от колективна инвестиционна схема, които изразяват правата на техните притежатели върху нейните активи. Дялове на колективна инвестиционна схема означава и акции на колективна инвестиционна схема (в приложимите случаи).

9. Деривати – производни финансови инструменти (форуърди, фючърси, опции). Характеризират се с висока степен на риск.

Опциите представляват деривативни финансови инструменти, които дават право за закупуване или продажба на определен брой ценни книжа или други финансови инструменти по предварително фиксирана цена до изтичането на определен срок или на определена дата. Транзакциите с опции обаче носят висока степен на риск, тъй като малки изменения в цената на базовия актив, могат до доведат до сериозни такива, при цената на съответната опция. Тъй като инструментът има времево ограничение, купувачът на опции може да закрие (прибира съответната капиталова печалба или загуба), да изпълни (придобива съответния базов актив, за който се отнася опцията) или да остави опцията да падежира (по този начин опцията изтича, без инвеститорът да се възползва от придобиването на съответния актив и губи стойността, платена за придобиването и). Продажбата на опции обикновено води до по-голям риск. Продавачът може да претърпи загуба, която значително да надвиши сумата на фиксираната премия. Продавачът също може да бъде изложен на риск купувачът на опцията да я изпълни и продавачът или да извърши паричен сетълмент, или да придобие или достави съответния инструмент.

Фючърсите са също вид деривативен финансов инструмент и дават право, но и задължение за закупуване или продажба на определен брой ценни книжа или други финансови инструменти по предварително фиксирана цена на определена дата.

Договорите за разлики като вид деривативен финансов инструмент дават право за получаване на разликата между пазарната стойност на определен брой ценни книжа или други финансови инструменти и предварително фиксираната им в договора цена. По договорите за разлики клиентът има и задължението да заплати разликата между пазарната стойност на определен брой ценни книжа или други финансови инструменти и предварително фиксираната им в договора цена, когато има такава разлика.

Рискове характерни за дериватните инструменти (описанието на рисковете е посочено по-долу в ал. 2): Пазарен (ликвиден, валутен, лихвен), контрагентен риск, риск на емитента, риск, свързан с насрещната страна по сделката, и риск, свързан със сетълмента

(2) Основните рискове при извършване на инвестиции във финансови инструменти са следните:

1. Пазарен риск - възможността да се реализират загуби поради неблагоприятни изменения в цените на финансовите инструменти, пазарните лихвени проценти, валутни курсове и други. Компонентите на пазарния риск са:

а) **Лихвен риск** - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в даден финансов инструмент поради изменение на нивото на лихвените проценти. Изменението в цените на инструментите с фиксирана доходност е обратнопропорционално на изменението на лихвените проценти. При риска, засягащ времевата им структура сериозен фактор се явява разликата между фиксираният лихвен процент и плаващият лихвен процент, като тяхната промяна рефлектира и върху представянето на съответните инструменти.

б) **Валутен риск** - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в даден финансов инструмент или депозит, деноминирани във валута, различна от лев и евро, поради изменение на курса на обмяна между тази валута и лева или евро. Към датата на изготвяне на настоящото приложение в Република България действа фиксиран валутен курс към единната основна валута евро, поради което и докато е налице Валутен борд, валутен риск към еврото практически не съществува.

в) **Ценови риск**, свързан с инвестиции във финансови инструменти - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени.

2. Ликвиден риск – рискът от реализиране на загуби поради невъзможност да се продаде даден актив на стойност близка до справедливата му цена при нужда от свободни средства за покриване на краткосрочни задължения. Този риск е налице когато свободно търгуемият обем (т.н. free float) на съответната емисия не е достатъчно голям или интересът към финансовия инструмент не е споделен от голям на брой инвеститори, поради което в даден момент няма възможност за реализиране (продажба) на съответния брой финансови инструменти на желаната цена.

3. Кредитен риск – възможността от намаляване на стойността на позицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитента на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки. Този риск отразява още вероятността от фалит на кредитна или финансова институция, в която се съхраняват средствата под управление /или в които са открити депозити или влогове като инвестиция/. Следва да се има предвид, че колкото кредитния риск е по-висок, толкова по-висок е лихвеният процент, който инвеститорите очакват да получат за своя заеман капитал. Кредитният риск се съотнася в:

а) **Кредитен риск от контрагента / риск от неизпълнение** – вероятността насрещната страна по сделка с финансови инструменти да не изпълни своите договорни задължения, поради причини пряко свързани с финансовото ѝ състояние.

б) **Инвестиционен кредитен риск** - рискът от загуба поради намаляване на стойността на инвестицията в даден финансов инструмент поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитното събитие може да бъде обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, значителна промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др. Инвестиционният кредитен риск при дългови ценни книжа обхваща също така рискът от промени в условията, при които дадени дългови ценни книжа са били записани или последващо придобити.

в) **Остатъчен риск** - рискът, който остава, ако признатите техники за редуция на кредитния риск покажат по-ниска ефективност от очакваната. Реално това е риска, който остава налице, въпреки всички положени най-добри усилия да бъдат елиминирани или значително намалени основните рискове. След съответната оценка на риска, той може да бъде идентифициран, да не може да бъде контролиран или пък изобщо да не бъде известен.

4. Политически риск - вероятността от загуба в резултат на водената от правителството икономическа политика и евентуални промени в законодателството, оказващи влияние върху инвестиционния климат. В резултат на резки промени в политиката на съответната страна, може да се стигне до нестабилност и оттам може да се засегне възвръщаемостта, която могат да постигнат инвеститорите, тъй като тези промени могат значително да повлияят върху апетита към поемане на риск в съответната страна.

5. Макроикономически риск - вероятността от настъпване на преки загуби за клиента поради резки колебания и негативни тенденции в макроикономическата среда. Промяната в макроикономическата среда може да намали значително апетита за риск на всички инвеститори, в следствие на рязка промяна в техните очаквания за развитието на икономиката.

6. Инфлационен риск - вероятността от намаление на покупателната сила на местната валута и съответно от повишение на общото ценово равнище в страната и реализиране на загуби поради обезценка на активите, деноминирани в лева. Реално това е рискът от обезценката на базисната валута, използвана за инвестиционните цели, тъй като се предполага, че клиентът ще потребява блага, деноминирани в съответната валута. В един такъв момент, може да се окаже, че инфлацията значително е намалила покупателната възможност на инвеститора, спрямо тези блага.

7. Отраслов риск - това е рискът от реализиране на загуба, поради отрицателни тенденции в развитието на определения отрасъл, в който оперира компания, в която са инвестирани активи на клиента.

8. Информационен риск - рискът от реализиране на загуби поради неправилно инвестиционно решение в резултат на неравностоен достъп до данни за емитента на даден финансов инструмент, забавяне на съществена информация за него, нейното частично разкриване или некоректно представяне. По принцип всички емитенти на финансови инструменти, които се търгуват на регулиран пазар са длъжни съгласно приложимото законодателство да разкриват периодично информация за своето финансово състояние, както и друга регулирана информация (включително вътрешна информация и др.), но все пак е налице риск от неизпълнение на това нормативно задължение.

9. Риск от концентрация – възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към клиенти, групи свързани клиенти, клиенти от един и същ икономически отрасъл или географска област. Рискът се изразява в това, експозицията към определена група да бъде твърде голяма и при неконтролируеми негативни обстоятелства около нея, да възникне възможност от твърде големи загуби, които да повлияят негативно върху представянето на портфейла. Този вид риск се минимизира с диверсификацията на активите под управление.

10. Риск на (от) емитента - рискът се състои в опасността издателят (емитентът) на финансовия инструмент да не реализира печалба или да реализира загуба от дейността си, както и да изпадне във финансови затруднения, неплатежоспособност или несъстоятелност.

11. Риск, свързан с насрещната страна по сделката, и риск, свързан със сетълмента – тези рискове включват опасността сетълментът на сделка с финансови инструменти да се забави или да не се изпълни поради вина на насрещната страна по сделката, поради грешка на някой от инвестиционните посредници, участващи в сделката или поради технически причини. По принцип търговията на регулиран пазар (в частност на “Българска фондова борса – София“ АД) се осъществява на сетълмент принцип доставка срещу плащане (или т.н. DVP модел), при който депозитарната и сетълмент институцията разменя автоматично финансовите инструменти на продавача срещу паричните средства на купувача по сделката с финансови инструменти, за да бъде минимизирани тези рискове, свързани с насрещната страна по сделката и със сетълмента в частност. Все пак следва да се има предвид, че дори и сетълмент модела доставка срещу плащане не може да изключи рискът от насрещната страна по сделката като цяло, и в частност рискът от оперативни и други грешки, които могат да забавят или осуетят сетълмента по дадена сделка с финансови инструменти.

12. Риск от грешка при проследяване (при отклонение в представянето на ETF от индекса) - измерва разминаването в представянето от това на бенчмарка, избран да бъде репликиран. Възможно е да се получи при ETF-и, които се стремят да се придържат към представянето на някой индекс или такива, инвестиращи в суровини. Разликите се получават в следствие на промяна в индексите, която съответния ETF не успява на време да отрази или пък при т.н ролване на фючърсите, които се ползват, за да репликират представянето на цената на съответната суровина.

13. Риск от използването на ливъридж - рискът се състои в опасността инвеститорът да претърпи толкова по-големи загуби, колкото повече заеман ресурс използва за инвестицията си, както и да загуби цялата направена инвестиция. При използването на голям ливъридж (т.е. голямо съотношение заем/собствени средства) е възможно инвеститорът да загуби пълния размер на инвестицията и дори загубите му да надвишат размера на направената инвестиция. Ливъридж например е налице при търговия на маржин, като използването на ливъридж води до т. нар. „ефект на лоста“, т.е. се увеличава както евентуалната печалба, така и евентуалната загуба. В тази връзка при отрицателна доходност от инвестицията ливъриджът води до мултиплициране на загубите съобразно използваното съотношение на заемни към

собствени средства.

(3) Описанието трябва да е с достатъчно подробности, които да позволят на клиента да вземе инвестиционни решения на информирана основа и съдържа:

1. естеството на конкретния вид инструмент;
2. функционирането и резултатите от функционирането на финансовия инструмент в различни условия, включително благоприятни и неблагоприятни условия;
3. рисковете, характерни за този конкретен вид инструмент.

(4) Описанието на рисковете включва следните елементи, доколкото са приложими за конкретния вид финансов инструмент, статуса и нивото на познания на клиента:

а) рисковете, свързани с този тип финансови инструменти и риска от загуба на цялата инвестиция, включително рисковете, произтичащи от евентуална несъстоятелност на емитента или свързани с нея събития, като например споделяне на загуби;

б) нестабилността на цената на такива инструменти и евентуални ограничения на наличния пазар на такива инструменти;

в) информацията относно пречките или ограниченията пред освобождаването от инвестицията, например при неликвидни финансови инструменти или финансови инструменти с фиксиран срок на инвестицията, включително илюстрация на възможните начини за предсрочно извеждане и последиците от всяко извеждане, възможните ограничения и очакваните срокове за продажбата на финансовия инструмент до момента на възстановяване на първоначалните разходи по сделката за този вид финансови инструменти;

г) факта, че в резултат на сделките с такива инструменти клиентът може да поеме финансови задължения и други допълнителни задължения, включително условни задължения, в допълнение към разходите за придобиване на инструментите;

д) всички изисквания за марж или подобни задължения, приложими към инструменти от този вид.

(5) Клиентът е уведомен, че Заместник-председателят на КФН или European Securities Market Authority (ESMA) може да определят съдържанието на описанието на рисковете за различни видове финансови инструменти.

(6) Когато финансовите инструменти са предмет на публично предлагане, осъществявано въз основа на публикуван проспект при спазване изискванията на приложимите нормативни актове, инвестиционният посредник е длъжен да информира потенциалния клиент къде този проспект е предоставен на обществеността, като информирането става своевременно, преди предоставянето на инвестиционни услуги или допълнителни услуги на клиенти или потенциални клиенти.

(7) В случаите, когато финансови инструменти, които включват гаранция или защита на капитала, инвестиционният посредник предоставя на клиента или потенциалния клиент информацията относно обхвата и естеството на тази гаранция или защита на капитала. Когато гаранцията е предоставена от трета страна, информацията относно гаранцията включва достатъчно подробности относно гаранта и гаранцията, които да позволят на клиента или потенциалния клиент да направи коректна оценка на гаранцията.

(8) В случаите, когато финансов инструмент е съставен от два или повече различни финансови инструменти или услуги, инвестиционният посредник предоставя надлежно описание на правното естество на финансовия инструмент, компонентите на този инструмент и на начина, по който взаимодействието между компонентите се отразява върху риска за инвестицията.

Чл. 14. Задълженията по чл. 13 не се прилагат относно дялове и акции на колективни инвестиционни схеми в случаите, когато инвестиционният посредник предостави информацията, съдържаща се в проспекта съгласно чл. 69 от Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на законите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) (Директива 2009/65/ЕО)

Чл. 15. (1) Инвестиционният посредник е длъжен да уведоми всички свои нови клиенти за тяхната категоризация, за условията и критериите, по които ги определя като професионални или непрофесионални, както и за обстоятелствата, при които могат да бъдат определени като приемлива насрещна страна. Клиентите се уведомяват на траен носител и за правото им да поискат да бъдат категоризирани по различен начин и за ограниченията на тяхната защита в резултат на категоризирането им по друг начин.

(2) Инвестиционният посредник определя клиента като професионален, непрофесионален или приемлива насрещна страна съобразно критериите, установени в ЗПФИ.

(3) Инвестиционният посредник по собствена инициатива или по искане на клиента може:

1. да определи като професионален или непрофесионален клиент, който в други случаи би бил определен като приемлива насрещна страна по смисъла на чл. 89, ал. 2 от ЗПФИ;

2. да определи като непрофесионален клиент, който се счита за професионален клиент по смисъла на раздел I от приложението към ЗПФИ.

(4) Когато лице, определено като приемлива насрещна страна, поиска да не бъде третирано като такава и инвестиционният посредник се съгласи, това лице ще се третира като професионален клиент, освен ако изрично не е поискало да бъде третирано като непрофесионален клиент.

(5) В случаите, когато приемлива насрещна страна изрично поиска да бъде третирана като непрофесионален клиент, се прилагат правилата на ЗПФИ и Политиката за категоризация на клиенти на ИП.

Чл. 16. (1) Инвестиционният посредник е длъжен да уведоми клиентите си или потенциалните клиенти от и при кое трето лице, и къде могат да бъдат съхранявани предоставените на посредника пари и/или финансови инструменти. Уведомлението по изречение първо включва и посочване на отговорността на инвестиционния посредник по националното законодателство за всяко действие или бездействие на лицето, което държи клиентските пари и/или финансови инструменти, и последиците за клиента от несъстоятелност на това лице.

(2) Инвестиционният посредник, когато държи клиентски пари и финансови инструменти предприема мерки за защита на правата на собственост на клиентите върху тези активи.

(3) Инвестиционният посредник е длъжен да отдели своите финансови инструменти и парични средства от тези на клиентите си. ИП не отговаря пред кредиторите си с финансовите инструменти и паричните средства на своите клиенти. Не се допуска принудително изпълнение върху паричните средства и финансовите инструменти на клиенти за задължения на инвестиционния посредник.

(4) Инвестиционният посредник не може да използва финансови инструменти на своите клиенти, освен с изричното съгласие на клиента. Условието за предоставяне на това съгласие се урежда с отделен договор, сключен между клиента и посредника.

(5) Инвестиционният посредник депозира паричните средства на своите клиенти в:

1. централна банка;

2. кредитна институция, лицензирана да извършва дейност съгласно Закона за кредитните институции, съответно съгласно изискванията на Директива 2013/36/ЕС;

3. кредитна институция, лицензирана в трета държава;

4. квалифициран фонд на паричния пазар. Квалифициран фонд на паричния пазар е: ПКИЦК, получило разрешение за извършване на дейност съгласно Директива 2009/65/ЕО, или предприятие, което подлежи на надзор от компетентен надзорен орган в държава членка, ако отговаря на всички от посочените по-долу условия:

а) основната му инвестиционна цел е да поддържа определена средна нетна стойност на активите непроменена в номинално изражение (без печалбата) или на равнището на първоначалния капитал на инвеститорите плюс печалбата;

б) с оглед постигането на тази основна инвестиционна цел трябва да инвестира изключително във висококачествени инструменти на паричния пазар, чийто срок до падежа или остатъчен срок до падежа е не повече от 365 дни или чиято доходност се коригира редовно в съответствие с този срок до падежа, и чийто среднопотеглен срок до падежа е 60 дни. Предприятието може да постигне тази цел и чрез допълнително инвестиране на парични средства в депозити в кредитни институции;

в) трябва да осигурява ликвидност чрез сетълмент на същия или на следващия ден.

За целите на буква б) инструмент на паричния пазар се счита за висококачествен, ако инвестиционният посредник извършва своя собствена документирана оценка на кредитното качество на инструментите на паричния пазар, която му позволява да счита даден инструмент на паричния пазар за висококачествен. Когато една или повече рейтингови агенции, регистрирани и контролирани от ЕОЦКП, са присъдили рейтинг на инструмента, вътрешната оценка на инвестиционния посредник следва да взема под внимание, наред с другото, тези кредитни рейтинги.

(6) Инвестиционният посредник може да депозира паричните средства на своите клиенти в лица по ал. 5, с които се явява свързано лице, при условия и по ред, определени с наредба.

(7) Инвестиционният посредник съхранява финансовите инструменти на своите клиенти в депозитарна институция по клиентски сметки към сметката на инвестиционния посредник или по сметки, открити към сметката на трето лице.

(8) Инвестиционният посредник редовно уведомява клиентите си за наличностите и операциите по сметките за парични средства и за финансовите инструменти, които съхранява, и за условията на договорите за тяхното съхраняване.

(9) Когато ИП не депозира парични средства на клиент в централна банка, ИП полага всички надлежни умения, грижа и старания при избора, назначаването и периодичния преглед на кредитната институция, банката или фонда на паричния пазар, в която/който са депозирани паричните средства, и договореностите за държане на тези парични средства, като също така разглеждат необходимостта от диверсификация на тези парични средства като част от своята надлежна проверка. ИП взема предвид опита и пазарната репутация на тези институции или фондове на паричния пазар, с оглед гарантиране на защитата на правата на клиентите, както и всички законови и регулаторни изисквания или пазарни практики, свързани с държането на парични средства на клиент, които биха могли да се отразят неблагоприятно на правата на клиентите.

(10) Когато ИП депозира паричните средства на клиентите при кредитна институция, банка или фонд на паричния пазар, които са в една и съща група с инвестиционния посредник, ИП ограничава паричните средства, които депозират при всеки такъв субект от групата или комбинация от такива субекти от групата, така че размерът на средствата да не надвишава 20 % от всички такива парични средства. Инвестиционният посредник не е длъжен да спазва това ограничение, когато може да докаже, че предвид естеството, мащаба и сложността на дейността му, както и безопасността, предлагана от третите страни, разгледани в предходната алинея, включително във всеки случай предвид малкия размер на паричните средства на клиента, които инвестиционният посредник държи, изискването по предното изречение не е пропорционално. ИП извършва периодичен преглед на оценката, направена в съответствие с настоящата алинея, и съобщава първоначалните и прегледаните си оценки.

(11) ИП има право да депозира/съхранява държаните финансови инструменти на клиенти на сметка или сметки, открити при трети лица, при условие че инвестиционният посредник полага всички дължими умения, грижа и старания при избора, назначаването и периодичния преглед на третата страна и на договореностите за държане и съхранение на тези финансови инструменти. ИП взема предвид опита и пазарната репутация на третото лице, както и всички законодателни изисквания или пазарни практики, свързани с държането на тези финансови инструменти, които биха могли да засегнат

неблагоприятно правата на клиентите.

(12) Когато ИП предлага да депозира/съхранява финансови инструменти на клиент при трето лице, то такава депозирание/съхранение на финансовите инструменти се извършва единствено при субект в юрисдикция, в която съхранението на финансови инструменти за сметка на трето лице подлежи на специално регулиране и надзор, и че само ако третото лице, съхраняващо инструментите, подлежи на това специално регулиране и надзор.

(13) ИП не може да депозира финансови инструменти, държани от името на клиенти, при трето лице в трета държава, която не регулира държането и съхранението на финансови инструменти за сметка на друго лице, освен ако не е изпълнено едно от следните условия:

а) естеството на финансовите инструменти или на инвестиционните услуги, свързани с тези инструменти, изисква те да бъдат депозирани при трето лице в съответната трета държава;

б) когато финансовите инструменти се държат от името на професионален клиент и този клиент изиска в писмен вид от инвестиционния посредник да ги депозира при трето лице в посочената трета държава.

(14) Изискванията по ал. 12 и 13 се прилагат също и когато третото лице е делегирало някои от функциите си, свързани с държането и съхраняването на финансови инструменти, на друго трето лице.

(15) Инвестиционният посредник няма право да сключва договори за сделки за финансиране с ценни книжа по отношение на финансовите инструменти, държани от него от името на клиент, или да използва по друг начин тези финансови инструменти за своя собствена сметка или за сметка на друго лице или клиент на инвестиционния посредник, освен ако са изпълнени следните условия:

а) клиентът е дал своето предварително изрично съгласие за използване на инструментите при определени условия, което се доказва с ясно потвърждение в писмена форма и с подпис или по друг равностоеен начин; и

б) използването на финансовите инструменти на този клиент се ограничава до определените условия, с които клиентът се е съгласил.

(16) Инвестиционният посредник няма право да сключва договори за сделки за финансиране с ценни книжа по отношение на финансови инструменти, които се държат от името на клиент на омнибус сметка, поддържана от трето лице, или да използват по друг начин финансови инструменти, държани на такава сметка, за своя собствена сметка или за сметка на друг клиент, освен ако в допълнение към условията, изложени в ал. 15, е спазено поне едно от следните условия:

а) всеки клиент, чиито финансови инструменти се държат заедно по омнибус сметка, трябва да е дал предварително изрично съгласие за използване;

б) инвестиционният посредник е въвел системи и контрол, които гарантират, че се използват само финансови инструменти, принадлежащи на клиенти, които са дали предварително изрично съгласие за използване.

В отчетността на ИП се включват подробни данни за клиента, по указание на когото се извършва използването на финансовите инструменти, както и броят на финансовите инструменти, принадлежащи на всеки клиент, който е дал своето съгласие, което да позволи правилно разпределение на евентуална загуба.

(17) ИП взема подходящи мерки, за да предотврати неправомерна употреба на финансовите инструменти на клиентите за своя собствена сметка или за сметка на друго лице, като например:

а) сключване на споразумения с клиенти относно мерки, които да бъдат предприети от посредника, в случай че клиентът не разполага с достатъчно средства в сметката си на датата на сепълмента, като например вземане в заем на съответните ценни книжа от името на клиента или закриване на позицията;

б) внимателно наблюдение от страна на инвестиционния посредник на прогнозираната му способност да изпълни задълженията си на датата на сепълмента и въвеждането на корективни мерки, ако това не може да бъде направено; и

в) внимателно наблюдение и своевременно изискване на непредоставените ценни книжа, задълженията по които не са погасени в деня на сепълмента и след това.

(18) ИП няма право да встъпи в договори, които са забранени съгласно чл. 95, ал. 1 ЗПФИ.

(19) ИП разглежда внимателно и може да докаже, че е извършил внимателен преглед, на използването на договори за обезпечение с прехвърляне на права в контекста на отношенията между задължението на клиента към посредника и клиентските активи, превърнати от посредника в предмет на договори за обезпечение с прехвърляне на права.

Когато разглежда и документира целесъобразността на договорите за обезпечение с прехвърляне на права, ИП взема предвид всички посочени по-долу фактори:

а) дали съществува само много слаба връзка между задължението на клиента към посредника и използването на договори за обезпечение с прехвърляне на права, включително дали вероятността за задължение на клиентите към посредника е ниска или незначителна;

б) дали размерът на паричните средства или финансовите инструменти на клиента, предмет на договори за обезпечение с прехвърляне на права, надвишава значително задължението на клиента или е дори неограничен, ако клиентът изобщо има задължение към посредника; и

в) дали финансовите инструменти или паричните средства на всички клиенти са станали предмет на договори за обезпечение с прехвърляне на права, без да се взема под внимание какво задължение има всеки клиент към посредника.

(20) Когато ИП използва договори за обезпечение с прехвърляне на права, посредникът подчертава пред професионалните клиенти и приемливите насрещни страни включените рискове и въздействието върху финансовите инструменти и паричните средства на клиентите на всеки договор за обезпечение с прехвърляне на права.

V. НАЧИНИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ НА КЛИЕНТИ

Чл. 17. (1) За случаите, при които съгласно ЗПФИ, Регламент (ЕС) № 2017/565 и настоящите общи условия се изисква предоставяне на информация на клиента на траен носител, инвестиционният посредник предоставя информацията на траен носител, различен от хартия, само ако:

1. предоставянето на информацията по този начин е подходящо с оглед съществуващите или предстоящите отношения с клиента;

2. лицето, на което се предоставя информацията, при предложение да направи избор между информация на хартиен носител или на този друг траен носител, изрично избира предоставянето на информацията на посочения друг носител.

(2) Когато информацията се предоставя на клиенти чрез интернет страницата (уебсайт) на посредника и тази информация не е адресирана лично до конкретен клиент, тя трябва да отговаря на следните условия:

а) предоставянето на тази информация на този носител е подходящо за контекста, в който се извършва или ще се извършва стопанската дейност между инвестиционния посредник и неговия клиент;

б) клиентът трябва да даде изрично съгласие за предоставянето на тази информация в тази форма;

в) клиентът трябва да бъде уведомен по електронен начин за адреса на уебсайта и за мястото на уебсайта, където може да бъде получен достъп до информацията;

г) информацията трябва да бъде актуална;

д) информацията трябва да бъде непрекъснато достъпна чрез посочения уебсайт за срок, в рамките на който клиентът може да има основателна причина да я провери.

(3) Предоставянето на информация чрез електронни съобщения се счита за подходящо за контекста, в който се извършва или ще се извършва стопанската дейност между инвестиционния посредник и неговия клиент, когато има доказателства, че клиентът има редовен достъп до интернет. Предоставянето от страна на клиента на електронна поща за целите на извършването на такава стопанска дейност се счита за такова доказателство.

(4) С подписването на договор между клиента и инвестиционния посредник и доколкото не е уговорено друго между тях и при условие че клиентът е предоставил адреса на електронната си поща, клиентът се съгласява, че:

1. изрично предпочита като траен носител да бъдат използвани съобщения, включително за корпоративни събития, потвърждения и други, както и сканирани документи, изпращани на предоставения от него адрес на електронна поща или чрез интернет страницата на инвестиционния посредник, в случаите когато е нормативно приложимо;

2. изрично предпочита предоставянето на информация от инвестиционния посредник да става чрез интернет страницата, където се запознава и приема общи условия, тарифа, правила, политики и други съгласно приложимото законодателство

3. е уведомен чрез електронен способ за адреса на Интернет страницата и мястото на страницата, където се намира съответната информация.

4. в случай че се регистрира на интернет страницата (<https://www.ffbh.bg/bg/register/>) получава чрез нея изискуми отчети, уведомления, информация съгласно нормативните изисквания.

VI. ИНФОРМАЦИЯ ПРЕДОСТАВЯНА ОТ ИНВЕСТИЦИОННИЯ ПОСРЕДНИК НА КЛИЕНТИ ЗА РАЗХОДИ, ТАКСИ И КОМИСИОНИ

Чл. 18. (1) Инвестиционният посредник е длъжен да предоставя на клиентите си и на потенциалните си клиенти следната информация за разходите и таксите по сделките, доколкото е приложима:

1. всички разходи и свързани такси, наложени от инвестиционния посредник или от други лица, когато клиентът е бил насочен към такива други лица, за инвестиционните и/или допълнителните услуги, предоставяни на клиента. Плащанията от трети страни, които ИП получава във връзка с инвестиционната услуга, предоставяна на клиент, се описват поединично и отделно и съвкупните разходи и такси се сборуват и представят както в стойностно, така и в процентно изражение;

2. всички разходи и свързани такси, отнасящи се до създаването и управлението на финансовите инструменти;

3. Когато дадена част от съвкупните разходи и такси трябва да се плати или представлява сума в чуждестранна валута, ИП указва съответната валута и приложимите обменни курсове и разходи. Инвестиционният посредник предоставя също така и информация за условията за плащане или друго изпълнение;

4. уведомление за възможността да възникнат и други разходи, включително данъци, свързани със сделките с финансови инструменти или предоставени инвестиционни услуги, които не се плащат чрез посредника и не са наложени от него.

(2) Задължението по ал. 1 не се прилага относно дялове и акции на колективни инвестиционни схеми, ако инвестиционният посредник предостави на клиента информацията, съдържаща се в проспекта съгласно чл. 69 от Директива 2009/65/ЕО.

(3) ИП предоставя на своите клиенти информация, която показва кумулативния ефект на разходите при предоставянето на инвестиционни услуги върху възвращаемостта. Тази информация се предоставя на предварителна и последваща база. ИП гарантира, че информацията отговаря на следните изисквания:

а) информацията показва ефекта на общите разходи върху възвращаемостта на инвестицията,

б) информацията показва всички очаквани резки промени или колебания на разходите и

в) информацията се придружава от пълно описание.

Чл. 19. (1) Инвестиционният посредник приема тарифа за стандартното си комисионно възнаграждение за различните видове услуги, предоставяне на клиенти, както и за вида и размера на разходите за клиентите, ако те не се включват във

възнаграждението.

(2) Тарифата по ал. 1 се излага на видно и достъпно място във всяко помещение, в което инвестиционният посредник приема клиенти, както и се публикува на интернет страницата (уебсайта) на ИП. С подписването на договор за предоставяне на инвестиционна и/или допълнителна услуга клиентът приема Тарифата за стандартното комисионно възнаграждение на инвестиционния посредник.

Чл. 20. Задължението за своевременно и пълно предварително оповестяване на информацията относно общите разходи и такси, свързани с финансовия инструмент и с предоставяната инвестиционна или допълнителна услуга, се прилага и в следните случаи: а) когато инвестиционният посредник препоръчва или рекламира финансови инструменти на клиенти; или б) когато от инвестиционния посредник, предоставя каквито и да било инвестиционни услуги, но за него се изисква да предоставя на клиентите ДКИИ на ПКИПЦК или основен информационен документ (ОИД) на ПИПДОЗИП във връзка със съответните финансови инструменти в съответствие с приложимото законодателство на Съюза.

VII. ОЦЕНКА ЗА УМЕСТНОСТ И ЦЕЛЕСЪОБРАЗНОСТ

Чл. 21. (1) При извършване на услуги управление на портфейл и предоставяне на инвестиционни съвети инвестиционният посредник изисква от клиента, съответно от потенциалния клиент, информация за неговите знания и опит относно услугите по чл. 6, ал. 2, т. 4 и 5 от ЗПФИ, финансовото му състояние, способността му да понася загуби и инвестиционните му цели, включително допустимото за него ниво на риск.

Инвестиционният посредник няма право да извършва услугите по управление на портфейл и предоставяне на инвестиционни съвети за клиент, който не е предоставил информацията по изречение първо.

(2) Въз основа на информацията по ал. 1 инвестиционният посредник извършва оценка за уместност, включително доколко финансовите инструменти, предмет на инвестиционен съвет съответстват на допустимото за клиента ниво на риск и способността му да понася загуби. При предоставяне на услугите по ал. 1 инвестиционният посредник се ръководи от получената по ал. 1 информация.

(3) При предоставяне на инвестиционни услуги, различни от посочените в ал. 1, инвестиционният посредник изисква от клиента, съответно от потенциалния клиент, информация за неговите знания и опит във връзка с инвестиционните услуги, свързани с конкретния вид продукт или услуга, които се предлагат или търсят, така, че ИП да може да прецени дали инвестиционната услуга или продукт са целесъобразни (подходящи) за клиента. Клиентът се задължава да предостави информацията по изречение първо.

(4) Ако въз основа на получената по ал. 3 информация инвестиционният посредник прецени, че продуктът или предлаганата инвестиционна услуга няма да са подходящи, той предупреждава за това писмено клиента, съответно потенциалния клиент. Предупреждението може да се извърши в стандартизиран формат.

(5) В случай че клиентът, съответно потенциалният клиент, не предостави информацията по ал. 3 или предоставя недостатъчна информация относно своите знания и опит, инвестиционният посредник е длъжен писмено да предупреди клиента, съответно потенциалния клиент, че не може да прецени дали конкретната инвестиционна услуга или продукт са подходящи за него. Предупреждението може да бъде извършено в стандартизиран формат.

(6) Инвестиционният посредник, когато предоставя инвестиционни услуги по приемане и предаване на нареждания във връзка с един или повече финансови инструменти и/или изпълнение на нареждания за сметка на клиенти, може да предоставя такива услуги на клиента, без той да предостави информацията по ал. 3 или без да извършва оценка за целесъобразност, ако са налице едновременно следните условия:

1. предмет на услугите са следните финансови инструменти:

а) акции, допуснати до търговия на регулиран пазар или на еквивалентен пазар на трета държава, или в МСТ, когато това са акции на дружества, с изключение на дялове на предприятия, които не са предприятия за колективно инвестиране и акциите, които включват деривативен инструмент;

б) облигации или други дългови ценни книжа, допуснати до търговия на регулиран пазар или на еквивалентен пазар на трета държава или в МСТ, с изключение на тези облигации или други дългови ценни книжа, които включват деривативен инструмент или имат структура, поради която за клиента е по-трудно да разбере свързания риск;

в) инструменти на паричния пазар с изключение на тези, които включват деривативен инструмент или имат структура, поради която за клиента е по-трудно да разбере свързания риск;

г) акции или дялове на колективни инвестиционни схеми, с изключение на структурираните предприятия за колективно инвестиране по член 36, параграф 1, втора алинея от Регламент (ЕС) № 583/2010;

д) структурирани депозити, с изключение на тези със структура, поради която за клиента е по-трудно да разбере риска за възвращаемостта или разходите от предсрочно излизане от инвестицията;

е) други несложни финансови инструменти, подобни на тези по б. „а“ - „д“;

2. услугата се предоставя по инициатива на клиента или на потенциален клиент;

3. клиентът или потенциалният клиент е писмено уведомен, че инвестиционният посредник няма да оценява за целесъобразност, като уведомлението може да бъде в стандартизиран формат;

4. инвестиционният посредник спазва изискванията по ЗПФИ за третиране на конфликт на интереси

Чл. 22. (1) ИП определя до каква степен следва да бъде събирана информацията от клиентите в контекста на всички

елементи на инвестиционните съвети или услугите за управление на портфейл, които се предвижда да бъдат предоставяни на тези клиенти. Инвестиционният посредник получава от клиентите или потенциалните си клиенти такава информация, каквато му е необходима, за да разбере основните факти за клиента и да разполага с разумна основа за убеденост, вземайки предвид естеството и обхвата на предоставяната услуга, че конкретната сделка, която ще бъде препоръчана или сключена в хода на предоставяне на услуга за управление на портфейл, отговаря на следните критерии:

а) тя отговаря на инвестиционните цели на въпросния клиент, включително равнището на риск, допустимо за клиента;

б) тя е такава, че клиентът е в състояние да понесе финансово всички инвестиционни рискове, съизмерими с неговите инвестиционни цели;

в) тя е такава, че клиентът разполага с нужния опит и знания, за да може да разбере рисковете, свързани със сделката или с управлението на неговия портфейл.

(2) Когато предоставя инвестиционна услуга по ал. 1 на професионален клиент, инвестиционният посредник може да предположи и приеме, че по отношение на продуктите, сделките и услугите, за които е определен като професионален клиент, той притежава необходимия опит и познания за целите на ал. 1, б. в.

(3) Когато предоставя инвестиционна консултация на професионален клиент съгласно раздел I от приложението към ЗПФИ, инвестиционният посредник може да приеме за целите на ал. 1, б. б, че този клиент има финансовата възможност да понесе всички свързани инвестиционни рискове, съизмерими с неговите инвестиционни цели.

(4) Информацията относно финансовото положение на клиента или на потенциалния клиент съдържа, когато е приложимо, информацията за източника и размера на неговия редовен доход, неговите активи, включително ликвидни активи, инвестиции и недвижима собственост, както и неговите редовни финансови задължения.

(5) Информацията относно инвестиционните цели на клиент или потенциален клиент съдържа, когато е приложимо, информацията относно продължителността от време, през което клиентът желае да държи инвестицията, неговите предпочитания по отношение на поемането на риск, неговия рисков профил и целите на инвестицията.

(6) Когато при предоставяне на инвестиционен съвет или управление на портфейл инвестиционният посредник не е събрал изискуемата информация по чл. 21, ал. 1 от общите условия, той няма право да препоръчва инвестиционни услуги или финансови инструменти на клиента или потенциалния клиент.

(7) Когато предоставя инвестиционни съвети или управление на портфейл, инвестиционният посредник не препоръчва или взема решение да търгува, в случаите когато никоя от услугите или никой от инструментите не са подходящи за клиента.

(8) Когато ИП предоставя инвестиционни съвети или услуги за управление на портфейл, включващи замяна на инвестиции чрез продаване на инструмент и закупуване на друг или чрез упражняване на право на промяна по отношение на съществуващ инструмент, инвестиционният посредник събира необходимата информация относно съществуващите инвестиции на клиента и препоръчаните нови инвестиции, и извършват анализ на разходите и ползите от замяната, за да бъдат в разумна степен способен да докаже, че ползите от замяната са по-големи от разходите.

(9) Когато ИП предоставя инвестиционен съвет, той представят на непрофесионалния клиент доклад, който включва общо описание на съвета и обосновка защо дадената препоръка е подходяща за непрофесионалния клиент, включително как тя отговаря на целите и индивидуалните обстоятелства с оглед на изисквания срок на инвестицията, знанията и опита на клиента, отношението на клиента към риска и способността на клиента да понесе загуба.

(10) ИП подчертава пред клиентите и включва в доклада за уместност информация за това дали препоръчаните услуги или инструменти могат да наложат непрофесионалния клиент да иска периодичен преглед на своите условия.

(11) Когато ИП предоставя услуга, включваща периодични оценки и доклади за уместност, докладите след установяването на първоначалната услуга могат да обхващат само промените на съответните услуги или инструменти и/или на обстоятелствата на клиента, без да е задължително повтарянето на всички подробности в първия доклад.

(12) Ако ИП извършва периодична оценка за уместност, поне веднъж годишно той е длъжен да извършва преглед на уместността на дадените препоръки, с цел да усъвършенства услугата предоставяна на клиенти. Честотата на тази оценка се увеличава в зависимост от рисковия профил на клиента и вида на препоръчаните финансови инструменти.

Чл. 23. (1) Когато ИП предоставя инвестиционна услуга, различна от инвестиционен съвет и управление на портфейл, той изисква от клиента, съответно потенциалния клиент, информация за неговите знания и опит, във връзка с инвестиционните услуги, свързани с конкретния вид продукт или услуга, които се предлагат или търсят, така че да може да прецени дали инвестиционната услуга или продукт са подходящи (целесъобразни) за клиента.

(2) Инвестиционният посредник има право да предположи, че професионален клиент разполага с нужния опит и знание, за да може да разбере присъщите рискове, свързани с тези конкретни инвестиционни услуги или сделки или видовете сделки и продукти, за които клиентът е класифициран като професионален клиент.

Чл. 24. (1) Информацията относно знанията и опита на клиента или потенциалния клиент в инвестиционната област съдържа следното до степен, съответстваща на естеството на клиента, естеството и обхвата на предоставяната услуга и вида на предвиждания продукт или сделка, включително тяхната сложност и свързаните рискове:

а) видове услуги, сделки и финансови инструменти, с които клиентът е запознат;

б) естество, обем и честота на сделките на клиента с финансови инструменти и период, през който те са сключвани;

в) образователно равнище и професия или значима предишна професия на клиента или на потенциалния клиент.

(2) Когато пристъпва към оценката за уместност, инвестиционният посредник уведомява клиентите или потенциалните клиенти, ясно и семпло, че причината за оценяването на уместността е посредникът да може да действа в най-добрия интерес на клиента.

Когато клиентът е юридическо лице или група от две или повече физически лица или когато едно или повече физически лица се представляват от друго физическо лице, инвестиционният посредник установява и прилага политика по отношение на това кой подлежи на оценка за уместност и как тази оценка ще бъде извършена на практика, включително от кого следва да събира информацията относно знанията и опита, финансовото състояние и инвестиционните цели. Инвестиционният посредник документира тази политика.

Когато при оценката за уместност следва да бъде взето предвид физическо лице, което се представлява от друго физическо лице, или юридическо лице, поискано третиране като професионален клиент, финансовото състояние и инвестиционните цели са тези на юридическото лице или, по отношение на физическото лице — на крайния клиент, а не на представителя. Знанията и опитът са тези на представителя на физическото лице или на лицето, което е оправомощено да извършва сделки от името на крайния клиент.

(3) Инвестиционният посредник не може да поощрява или насърчава клиентите си или потенциалните клиенти да не предоставят изискуемата информация за целите на извършването на оценка за уместност и/или целесъобразност.

(4) Инвестиционният посредник има право да се позовава на информацията, предоставена му от неговите клиенти или потенциални клиенти, освен ако той е запознат или би следвало да бъде запознат с това, че информацията е явно неактуална, неточна или непълна.

(5) ИП взема разумни мерки, за да гарантира, че събраната информация за клиенти или потенциални клиенти е надеждна. Това включва неизчерпателно следното:

а) създаване на увереност, че клиентите съзнават важността от това да предоставят точна и актуална информация;

б) създаване на увереност, че всички инструменти, например инструменти за профилиране във връзка с оценката на риска или инструменти за оценка на знанията и опита на клиента, използвани при оценката за уместност, са пригодни за целта и са подходящо разработени за прилагане към техните клиенти, като всички ограничения са установени и активно ограничавани при извършването на оценката за уместност;

в) създаване на увереност, че използваните в този процес въпроси могат да бъдат разбрани от клиентите, осигуряват вярна представа за целите и потребностите на клиента и чрез тях се събира информацията, необходима за извършване на оценката за уместност; и

г) предприемане на стъпки при необходимост за установяване на последователността на информацията за клиента, например чрез разглеждане на това дали има очевидни неточности в информацията, предоставена от клиентите.

(6) ИП поддържа регистри на извършените оценки за целесъобразност, които включват следното: а) резултата от оценката за целесъобразност; б) всяко предупреждение, отправено до клиента, когато инвестиционната услуга или покупката на продукт е оценена като потенциално нецелесъобразна за клиента, дали клиентът е поискал да се пристъпи към сделката независимо от предупреждението и, когато е приложимо, дали инвестиционният посредник е приел искането на клиента за пристъпване към сделката; в) всяко предупреждение, отправено до клиента, когато клиентът не е предоставил достатъчно информация, за да може инвестиционният посредник да извърши оценката за целесъобразност, дали клиентът е поискал да се пристъпи към сделката независимо от това предупреждение и, когато е приложимо, дали инвестиционният посредник е приел искането на клиента за пристъпване към сделката.

VIII. ДОГОВОРНО НАЧАЛО ПРИ ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННИ И ДОПЪЛНИТЕЛНИ УСЛУГИ ЗА СМЕТКА НА КЛИЕНТИ

Чл. 25. (1) Инвестиционният посредник предоставя инвестиционни и допълнителни услуги за сметка на клиент въз основа на писмен договор с клиента. С договора се уреждат правата и задълженията на страните, както и други условия, при които ИП предоставя услуги на клиента. Договорът между инвестиционния посредник и клиента може да бъде сключен чрез някой от следните способи:

1. присъствено в офиса на ИП. И двете страни подписват договора в офиса на дружеството;

2. неприсъствено по реда на настоящите ОУ;

3. от разстояние чрез размяна на електронни изявления, подписани с електронен подпис съгласно чл. 13 от ЗЕДЕУУ.

Преди сключване на договора по чл. 82, ал. 1 от ЗПФИ клиентът, съответно неговият представител, се идентифицира по реда на Закона за мерките срещу изпирането на пари и правилника за прилагането му.

(2) При сключване на договор инвестиционният посредник предоставя на клиента общите условия и тарифата, като клиентът удостоверява, че е запознат с тях и ги приема. Приетите общи условия и тарифа са неразделна част от договора, сключен между инвестиционния посредник и клиента.

В писмения договор с клиента се включват най-малко:

а) описание на услугите и, когато е приложимо, на естеството и степента на инвестиционните съвети, които се предвижда да бъдат предоставяни;

б) за услугите по управление на портфейл — видовете финансови инструменти, които могат да бъдат купувани и продавани, и видовете сделки, които могат да бъдат осъществявани от името на клиента, както и забранени инструменти или сделки, ако има такива;

в) описание на основните характеристики на всяка предвидена за предоставяне услуга, която е посочена в ЗПФИ, включително, когато е приложимо, ролята на инвестиционния посредник по отношение на корпоративните действия, свързани с инструменти на клиента, и условията, при които сделки за финансиране с ценни книжа, които включват ценни книжа на клиента, ще генерират възвращаемост за клиента.

(3) Клиентът, съответно неговият представител, подписва договора по ал. 1 в присъствието на съответно лице, след като бъде проверена самоличността на клиента или представителя му, освен ако договорът не се сключва чрез дистанционен способ на комуникация, съгласно настоящите Общи условия.

(4) При изпълнение на договора по ал. 1 и в съответствие със счетоводното законодателство инвестиционният посредник открива аналитични сметки за финансови инструменти и за парични средства на клиента.

(5) Инвестиционният посредник съхранява в архива си копие от документа за самоличност на клиента, съответно на неговия представител, заверено от клиента, съответно заверено от неговия представител и от лицето, което сключва договора за инвестиционния посредник. Заверката се извършва с полагане на надпис "вярно с оригинала", дата и подпис на лицето, което извършва заверката.

(6) В договора по ал. 1 се вписват индивидуализиращи данни на лицата, които го сключват, качеството, в което действа лицето, представляващо инвестиционния посредник, дата и място на сключване и действащите към момента на сключването общи условия, основните права и задължения на страните и посочване на информацията, която посредникът е длъжен да предостави на Клиента.

Чл. 26. (1) Сключване на договора по чл. 25, ал. 1 чрез пълномощник е допустимо само ако се представи пред инвестиционния посредник нотариално заверено пълномощно, което съдържа представителна власт за извършване на управителни или разпоредителни действия с финансови инструменти и декларация от пълномощника, че не извършва по занятии сделки с финансови инструменти, както и че не е извършвал такива сделки в едногодишен срок преди сключване на договора.

(2) Инвестиционният посредник съхранява в своя архив декларацията и оригиналното пълномощно по ал. 1, съответно нотариално заверен препис от него.

Чл. 27. (1) Инвестиционният посредник сключва договора по чл. 25, ал. 1 по-горе и приема документите във връзка с нареждания за сделки с финансови инструменти само във вписан в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 2 от Закона за Комисията за финансов надзор адрес на управление, клон или офис освен ако договорът не се сключва чрез дистанционен способ на комуникация.

(2) Помещенията на адресите по ал. 1 трябва да разполагат с необходимото техническо оборудване и програмно осигуряване, позволяващо приемането на нареждания, включително на нарежданията, подавани неприсъствено и/или чрез дистанционен способ за комуникация, спазването на поредността на постъпване на нарежданията при предаването им за изпълнение и съхраняване на информацията.

(3) Инвестиционният посредник поставя на входа на всеки от клоновете и офисите по ал. 1 информация за наименованието и седалището си, работното време, името и фамилията на лицето, отговорно за съответния клон или офис.

(4) Помещенията на адресите по ал. 1, в които инвестиционният посредник извършва дейност, трябва да отговарят на изискванията за противопожарна безопасност.

Чл. 28. (1) Договорът по чл. 25, ал. 1 може да бъде сключен от разстояние чрез размяна на електронни изявления, подписани с електронен подпис съгласно чл. 13 от Закона за електронния документ и електронния подпис.

(2) В случаите по ал. 1 инвестиционният посредник проверява самоличността на клиента, съответно на неговия представител, чрез предоставени по реда на ал. 1:

1. копие от документ за самоличност, а за клиенти - юридически лица - и копие от документи за търговска регистрация, съдържащи данни за учредяването и представителството; и

2. документ, включително съдържащ данни от кредитна и/или дебитна карта, издаден от кредитна институция, отговаряща на изискванията на ал. 8, и/или документ, удостоверяващ начисляване или плащане на комунална услуга; от документите по предходното изречение трябва да е виден титулярът на сметката/ съответно партидата, три имена, адрес и/или ЕГН, IBAN

(3) Когато договорът по ал. 1 е сключен чрез квалифициран електронен подпис, ал. 2, т. 2 може да не се прилага.

(4) С оглед удостоверяване на самоличността на клиента инвестиционният посредник може да изиска и допълнителни данни и/или документи. Инвестиционният посредник отговаря за надлежната идентификация на клиента и полага всички разумни действия за установяване на самоличността на клиента.

(5) Съответно лице за инвестиционния посредник проверява дали са спазени изискванията по ал. 1 - 3.

(6) Инвестиционният посредник съхранява цялата документация и информация, свързана с електронното изявление по реда на ЗПФИ и Регламент (ЕС) № 2017/565.

(7) Предоставянето на цялата необходима информация от клиента съобразно Регламент (ЕС) № 2017/565, както и предоставянето на информация от клиента, необходима за извършването на оценка за уместност/целесъобразност, може да бъде направено чрез електронно изявление, подписано от клиента с квалифициран електронен подпис.

(8) Документът по ал. 2, т. 2 трябва да е издаден от кредитна институция, получила лиценз в държава - членка на Европейския съюз, или страна по Споразумението за Европейско икономическо пространство. Кредитната институция, издала документа по ал. 2, може да е със седалище и от държава - членка на Групата за финансово действие срещу изпирането на пари (FATF), на Азиатско-тихоокеанската група срещу изпирането на пари (APG), на Евразийската група за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма (EAG) или на Комитета от експерти по оценка на мерките срещу изпирането на пари (MONEYVAL) към Съвета на Европа.

(9) Когато договорът не е сключен чрез използване на квалифициран електронен подпис, преводите на парични средства

във връзка с получаване и предоставяне на инвестиционни и допълнителни услуги на клиента по сключен договор съгласно ал. 1 се правят само от и към платежна сметка, водена от кредитна институция по ал. 8, по която клиентът е титуляр.

(10) Не се допуска сключване на договор по реда на този член чрез пълномощник.

Чл. 29. (1) Договорът по чл. 25, ал. 1 може да бъде сключен неприсъствено чрез размяна на необходимите документи, подписани от страните, при условие че клиентът е титуляр на банкова сметка, открита в кредитната институция, отговаряща на изискванията на ал. 2 от този член. Клиентът, съответно неговият представител, изпраща на инвестиционния посредник подписания договор, документ в оригинал, издаден от съответната кредитна институция, че клиентът е титуляр на банкова сметка и заверено копие от документа си за самоличност, а за клиенти - юридически лица - и заверено копие от документи за търговска регистрация, съдържащи данни за учредяването и представителството. Заверката се извършва с полагане на надпис "Вярно с оригинала", дата и подпис на клиента. Разпоредбите за присъствено сключване на договора и за снемане на самоличност на клиента в присъствието на съответно лице на ИП, не се прилагат.

(2) Банковата сметка по ал. 1 трябва да е открита в кредитна институция по чл. 28, ал. 8.

(3) Преводите на парични средства във връзка с получаване и предоставяне на инвестиционни и допълнителни услуги от клиента по сключен договор съгласно ал. 1 се правят само от и към платежна сметка, водена от кредитна институция по ал. 2, по която клиентът е титуляр.

(3) Не се допуска сключване на договор по реда на този член чрез пълномощник.

Чл. 30. (1) Договорът по чл. 25, ал. 1 може да бъде сключен от разстояние чрез размяна на необходимите документи на хартиен носител, подписани от страните, като клиентът полага подписа си в присъствието на нотариус или друго лице официално натоварено с нотариални функции, които удостоверяват това обстоятелство. Предоставянето на цялата необходима информация от клиента съобразно Регламент (ЕС) № 2017/565, както и предоставянето на информация от клиента, необходима за извършването на оценка за уместност или целесъобразност, може да бъде направено от клиента дистанционно чрез подписване на необходимите документи пред нотариус.

(2) Клиентът, съответно неговият представител, изпраща на инвестиционния посредник подписания с нотариална заверка на подписа договор, заверено копие от документа си за самоличност, а за клиенти - юридически лица - и заверено копие от документи за търговска регистрация, съдържащи данни за учредяването и представителството. Заверката на документа за самоличност и документите за търговска регистрация се извършва с полагане на надпис "Вярно с оригинала", дата и подпис на клиента.

Чл. 31. Инвестиционният посредник не може да сключи договора по чл. 25, ал. 1, ако клиентът или негов представител не е представил и не е подписал всички необходими документи съобразно начина на сключване, представил е документи с явни нередности или данните в тях са непълни, имат неточности или противоречия или е налице друго обстоятелство, което поражда съмнение за ненадлежна легитимация или представляване. Инвестиционният посредник не може да сключи договор по чл. 25, ал. 1 и ако насрещната страна е представлявана от пълномощник, който декларира извършването по занятие на сделки с финансови инструменти.

Чл. 32. Инвестиционният посредник сключва договори по чл. 25, ал. 1 и приема нареждания на клиенти само чрез лицата, на които им е позволено да приемат нареждания по действащото законодателство, в това число и съответни лица, които работят по договор за него и са:

1. брокери, или

2. лица, които отговарят на изискванията по чл. 3, т. 1 - 6 от Наредба № 7 от 2003 г. за изискванията, на които трябва да отговарят физическите лица, които по договор непосредствено извършват сделки с финансови инструменти и инвестиционни консултации относно финансови инструменти, както и реда за придобиване и отнемане на правото да упражняват такава дейност (ДВ, бр. 101 от 2003 г.) и са вписани в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 2 от Закона за Комисията за финансов надзор, или

3. изпълнителни членове на Съвета на директорите или прокуристи на инвестиционния посредник.

Чл. 33. При сключване на договор с клиент за управление на портфейл, в договора се посочва:

1. метода и честотата на оценка на финансовите инструменти в портфейла на клиента;

2. подробности относно всяко делегиране на неограничено управление на всички или на част от финансовите инструменти или средства в портфейла на клиента;

3. спецификация на всеки целеви показател, с който ще бъдат сравнявани резултатите на портфейла на клиента;

4. видовете финансови инструменти, които могат да бъдат включени в портфейла на клиента, и видовете сделки, които могат да бъдат сключвани с такива инструменти, включително евентуални ограничения;

5. целите на управлението, нивото на риска, което ще се отрази в упражняването на свободата на преценка на мениджъра, както и всякакви ограничения на тази свобода на преценка.

6. информация за разходите, таксите и комисионните, съобразно приложимото право

7. други реквизити, съобразно приложимото законодателство и волята на страните.

Чл. 34. (1) Доколкото ЗПФИ, актовете по прилагането му, пряко приложимите Регламенти на ЕК не предвиждат нещо

различно, приложение в договорните отношения между клиент и инвестиционен посредник намира и Закона за електронния документ и електронния подпис.

(2) Всеки документ, който ЗПФИ и Регламент (ЕС) № 2017/565 изисква да бъде съставен в писмена форма, може да бъде съставен като електронен документ, при условие че е подписан с квалифициран електронен подпис, приравнен на саморъчен, съгласно Закона за електронния документ и електронния подпис и е осигурено съответното спазване на другите изисквания на цитираното законодателство.

IX. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КЛИЕНТСКИ НАРЕЖДЕНИЯ

Чл. 35. (1) Инвестиционният посредник изпълнява клиентските нареждания за сделки с финансови инструменти съобразно Политиката си за изпълнение на нареждания. С подписване на договора за предоставяне на инвестиционна услуга клиентът се съгласява с Политиката за изпълнение на нареждания.

(2) В случаите, когато инвестиционният посредник сключва сделка за сметка на непрофесионален клиент, която не е в изпълнение на договор за управление на индивидуален портфейл, той изпраща на траен носител при първа възможност, но не по-късно от първия работен ден, следващ сключването на сделката, потвърждение за сключената сделка. Ако потвърждението е прието от инвестиционния посредник чрез трето лице, уведомяването на клиента се извършва не по-късно от първия работен ден, следващ деня, в който инвестиционният посредник е получил потвърждението от третото лице. Потвърждението трябва да съдържа такава част от следната информация, която е относима към конкретната сделка и е съгласно нормативните изисквания.

(3) Когато сделката е сключена за сметка на професионален клиент, инвестиционният посредник незабавно му предоставя на траен носител съществената информация за сключената сделка.

(4) Освен в случаите на управление на портфейл инвестиционният посредник извършва сделки с финансови инструменти за сметка на клиенти само въз основа на подадени от клиентите нареждания с минимално съдържание съгласно нормативните изисквания.

(5) Инвестиционният посредник не носи отговорност при евентуална вреда, претърпяна от клиента в резултат на:

(i) непълно и/или неточно подадено от клиента нареждане или инструкция;

(ii) временно или трайно прекъсване на връзката на клиента с Интернет;

(iii) временна или трайна повреда на другите използвани средства за комуникация;

(iv) недостатъци на техническите средства, използвани от клиента, включително, но не само, хардуерни повреди на компютърната система на клиента, софтуерни проблеми и други .

X. ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА СТРАНИТЕ ПО ДОГОВОРА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННИ УСЛУГИ

Чл. 36. Клиентът има следните права и задължения:

1. право да иска точно изпълнение на договорните задължения от инвестиционния посредник;

2. право да получи от инвестиционния посредник цялата изискуема информация по настоящите общи условия и действащото законодателство;

3. право да получи изпълнение на подадено нареждане и управление на портфейл съобразно Политиката за изпълнение на нареждания на инвестиционния посредник и приложимото законодателство;

4. право да получи съответните отчети и уведомления за извършените за негова сметка услуги;

5. право да бъде категоризиран и третиран съобразно изискванията на ЗПФИ като непрофесионален, професионален клиент или приемлива насрещна страна, да бъде уведомен за вида категоризация и последиците от нея, както и да иска промяна на категоризацията си;

6. право да получи закупените от негово име и за негова сметка финансови инструменти;

7. задължение да предостави редовни документи за собственост върху финансовите инструменти;

8. задължение да предостави на инвестиционния посредник, едновременно с подаване на нареждане за покупка на финансови инструменти, паричните средства, необходими за плащане по сделката - предмет на нареждането, освен ако клиентът удостовери, че ще изпълни задължението си за плащане, както и в други случаи, предвидени в действащото законодателство и тези общи условия. В случаи, когато клиентът не предостави необходимите парични средства за изпълнение на нареждане за покупка на финансови инструменти след като бъде поканен от инвестиционния посредник, последният не носи отговорност за изпълнение на нареждането и има право да откаже неговото приемане..

9. задължение да плати цената на финансовите инструменти;

10. задължение да плати съответната комисиона и/или такса за предоставената инвестиционна или допълнителна услуга и всички разходи по предоставянето на услугите;

11. задължение да предостави личните си данни съобразно изискванията на действащото законодателство;

12. задължение да предостави валиден удостоверятелен документ за банковата си сметка или да подпише декларация, в случай, че не разполага с такъв;

13. други права и задължения предвидени в настоящите Общи условия или уговорени в договора сключен между инвестиционния посредник и клиента.

Чл. 37. (1) Инвестиционният посредник има следните права и задължения:

1. право да получи своевременно изискуемата по ЗПФИ, актовете по прилагането му, пряко приложими регламенти на ЕК и настоящите общи условия пълна и точна информация;
2. право да получи плащане от клиента за извършена инвестиционна или допълнителна услуга, както и всички разходи, направени във връзка с предоставянето на услугата;
3. право да извърши запис на телефонните разговори и електронната комуникация между инвестиционния посредник и клиента; За това право и задължение на инвестиционния посредник Клиентът се счита изрично уведомен и приема извършването на запис на всякакъв вид кореспонденция - имейл, телефонен разговор, факс, скайп комуникация и други; право да получи обезщетение, обезпечение или неустойка в случай на неизпълнение съобразно уговореното в договора между страните;
4. право да съхранява и обработва лични данни на клиента;
5. задължение да предостави на клиента изискуемата информация по ЗПФИ, актовете по прилагането му, Регламент (ЕС) № 2017/565 и настоящите общи условия;
6. задължение да спазва политиката си за изпълнение на нареждания;
7. задължение да даде разяснения по политиката за третиране на конфликти на интереси - информацията се предоставя при поискване от клиента на траен носител или на интернет страницата на инвестиционния посредник, когато това не представлява предоставяне на траен носител, при спазване на изискванията по Регламент (ЕС) № 2017/565;
8. други права и задължения предвидени в настоящите Общи условия или уговорени в договора сключен между инвестиционния посредник и клиента.

(2) При осъществяване на дейността си инвестиционният посредник е длъжен да пази търговската тайна на клиента, както и неговия търговски престиж.

(3) Членовете на управителните органи на инвестиционния посредник и лицата, работещи по договор за него, не могат да разгласяват, освен ако не са оправомощени за това, и да ползват за облагодетелстване на себе си или на други лица факти и обстоятелства, засягащи наличностите и операциите по сметките за финансови инструменти и за пари на клиенти на инвестиционния посредник, както и всички други факти и обстоятелства, представляващи търговска тайна, които са узнали при изпълнение на служебните и професионалните си задължения.

(4) Всички лица по ал. 3 при встъпване в длъжност или започване на дейност за инвестиционния посредник подписват декларация за спазване на тайната по ал. 3.

(5) Разпоредбата на ал. 3 се прилага и за случаите, когато посочените лица не са на служба или дейността им е преустановена.

(6) Освен на КФН, на заместник-председателя и на оправомощени длъжностни лица от администрацията на КФН, както и на регулирания пазар, на който е член - за целите на контролната им дейност и в рамките на заповедта за проверка, инвестиционният посредник може да дава сведения по ал. 3 само:

1. със съгласието на своя клиент;
2. по реда на дял втори, глава шестнадесета, раздел IIIа от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс; или
3. по решение на съда, издадено при условията и по реда на ЗПФИ.

(7) ИП може да договаря сам със себе си или с друго лице, което също представлява, освен ако клиентът изрично се е противопоставил на това. Съгласието на Клиента се счита за валидно дадено при подписване на договора с инвестиционния посредник.

(8) В случаите, когато предмет на поръчката са финансови инструменти, за които има обявена пазарна или борсова цена и ако инвестиционният посредник може да ги продаде или купи от/за собствен портфейл на заявена от Клиента в поръчката цена, инвестиционният посредник има право да заяви на Клиента, че лично му продава или купува от него ценните книжа предмет на поръчката по заявената в нея цена, за което с подписването на поръчката Клиентът е уведомен и дава изрично си съгласие. Подобно действие се извършва от ИП при спазване на Политиката за третиране на конфликт на интереси.

(9) Ако посредникът е съобщил на клиента за изпълнението на поръчката без да посочи трето лице, се счита, че той е страна по сделката.

(10) ИП може да се отклони от поръчката на Клиента, само ако отклонението е в явен интерес на клиента. Ако сделката е сключена и изпълнена при условия по-благоприятни от тези, които са установени с договора за поръчка, цялата изгода принадлежи на Клиента.

(11) ИП не гарантира и не отговаря за изпълнението от трети лица на сделките, сключени с тях по нареждане на Клиент, в т.ч. и за действията на „Централен депозитар“ АД, друга депозитарна институция и другите компетентни институции.

XI. СЪХРАНЕНИЕ НА КЛИЕНТСКИ ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ И ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

Чл. 38. Инвестиционният посредник може да приема плащания в брой от клиенти за предоставяне на инвестиционни и/или допълнителни услуги, както и парични средства, необходими за плащане по сделка с финансови инструменти, съответно може да извършва плащания към клиенти, при спазване на изискванията на Закона за ограничаване на плащанията в брой.

(2) Инвестиционният посредник не може да съхранява при себе си паричните средства на своите клиенти. Паричните средства може да се съхраняват само в институция по чл. 93 от ЗПФИ и съобразно настоящите Общи условия.

Чл. 39. (1) Финансовите инструменти на клиенти се съхраняват, както следва:

а) в подсметка на клиента в депозитарна институция по смисъла на §1, т. 79 от ДР ЗПФИ, открита към сметката на инвестиционния посредник;

б) в подсметка на клиента открита към сметката на трето лице при спазване на изискванията по ЗПФИ, Регламент (ЕС) № 2017/565 и вътрешните правила на инвестиционния посредник за водене на отчетност;

в) чуждестранни финансови инструменти – в подсметка на клиента при “ИП” АД в съответната депозитарна институция в чужбина или при трето лице.

(2) Инвестиционният посредник депозира финансови инструменти на клиенти само в лица по чл. 94, ал. 1 от ЗПФИ в юрисдикции, в които лицата по чл. 94, ал. 1 от ЗПФИ и съхранението на финансови инструменти за сметка на трето лице подлежат на специално регулиране и надзор.

(3) Инвестиционният посредник не може да депозира финансови инструменти на клиент в лице по чл. 94, ал. 1 от ЗПФИ в трета държава, която не регулира държането и съхранението на финансови инструменти за чужда сметка. Изискването по изречение първо може да не се прилага само ако е изпълнено някое от следните условия:

1. естеството на финансовите инструменти или на свързаната с тях инвестиционна услуга изисква да бъдат депозирани в това лице в съответната трета държава;

2. финансовите инструменти се държат от името на професионален клиент и този клиент изиска в писмена форма от инвестиционния посредник да ги депозира при лице по чл. 94, ал. 1 от ЗПФИ в посочената трета държава.

(3) Съхранението и регистрацията на държавни ценни книжа, емитирани на вътрешния пазар, се осъществява при условията и по реда на Закона за държавния дълг и актовете по прилагането му.

(4) Инвестиционният посредник открива на клиента подсметка в депозитарна институция на основата на писмения договор и в съответствие с предвидените в него условия. Инвестиционният посредник, който открива сметка за финансови инструменти на свой клиент при трето лице, трябва да полага дължимата грижа за интересите на клиента при определяне на това лице и възлагането на същото да съхранява финансовите инструменти на клиента, както и периодично, но най-малко веднъж годишно, да преразглежда със същата грижа избора на това лице и условията, при които то съхранява финансовите инструменти на клиента.

Чл. 40 Инвестиционният посредник може да депозира паричните средства на своите клиенти в лица, с които се явява свързано лице само ако клиентите са дали писмено съгласие за това.

Чл. 41 (1). Инвестиционният посредник е длъжен да отдели:

1. един от друг портфейлите от финансови инструменти и/или пари на клиентите си;

2. един от друг своя портфейл от финансови инструменти и/или пари от тези на клиентите си.

3. своите парични средства от тези на своите клиенти.

Инвестиционният посредник не отговаря пред кредиторите си с финансовите инструменти и паричните средства на своите клиенти.

(2) Инвестиционният посредник във връзка със съхранението и защита на финансовите инструменти на клиенти, спазва следните принципи:

а) поддържа отчетност и води сметки, които да му позволят във всеки един момент незабавно да разграничат държаните за един клиент активи от активите, държани за друг клиент, както и от собствените си активи;

б) поддържа отчетност и води сметки по начин, осигуряващ тяхната точност, и по-специално тяхното съответствие с финансовите инструменти и паричните средства, държани за клиентите, и даващ възможност да бъдат използвани като одитна пътека;

в) извършва редовно равнение на вътрешните си сметки и записи с тези на всяка трета страна, от която се държат съответните активи;

г) предприема нужните мерки, за да гарантира, че всички финансови инструменти на клиент, депозирани при трето лице в съответствие с приложимото законодателство, могат да бъдат ясно разграничени от финансовите инструменти, принадлежащи на инвестиционния посредник, и от финансовите инструменти, принадлежащи на това трето лице, посредством сметки с различно наименование в счетоводните книги на третото лице или чрез равностойни мерки, които постигат същото равнище на защита;

д) предприема необходимите мерки, за да гарантира, че депозираните парични средства на клиента се държат на сметка или сметки отделно от всички сметки, използвани за държане на парични средства, принадлежащи на инвестиционния посредник;

е) въвежда и прилага адекватна организационна уредба за свеждане до минимум на риска от загуба или от намаляване на активите на клиента или на права във връзка с тези активи в резултат на злоупотреба с активите, измама, лошо управление, неподходящо водене и съхранение на отчетност или небрежност.

Чл. 42. Инвестиционният посредник при сключване на договор с клиента открива на клиента подсметка към своята сметка за финансови инструменти в депозитарна институция.

Чл. 43. Инвестиционният посредник не извършва прехвърляне на финансови инструменти от лична сметка на клиента към клиентска подсметка при инвестиционния посредник в депозитарна институция, ако са налице обстоятелства, които се явяват нормативноопределена пречка и/или забрана за извършване на посочените действия, независимо от сключения договор с клиента.

Чл. 44. При сключване на договор с клиент инвестиционният посредник присвоява на същия уникален номер, води досие на всеки свои клиенти, както и регистър на своите клиенти с данните, посочени в Правилата за водене на отчетност на ИП.

Чл. 45. В своята дейност по предоставяне на инвестиционни услуги инвестиционният посредник не допуска:

1. Въвеждане на нареждания на клиенти за изпълнение преди да е открита подсметка на клиента към сметката на

инвестиционния посредник в депозитарна институция;

2. Използване на финансови инструменти и/или парични средства на един клиент за сметка на друг клиент на инвестиционния посредник с изключение на случаите, предвидени в нормативната уредба и тези общи условия

3. Използване на финансови инструменти и/или парични средства на клиенти в полза на инвестиционния посредник, с изключение на случаите, предвидени в нормативната уредба и тези общи условия

4. Използване на парични средства на инвестиционния посредник за изпълнение на задължения на клиенти, с изключение на случаите, предвидени в нормативната уредба и тези общи условия

5. Кредитиране на клиенти за закупуване на финансови инструменти, освен в случаите предвидени в специална наредба на КФН и тези Общи условия .

Чл. 46. За други въпроси свързани със съхраняване на клиентските финансови инструменти и парични средства, неуредени в настоящите общи условия, се прилага уговореното в договора между страните и Правилата на инвестиционния посредник за водене на отчетност, съхраняване на информация и съхраняване на финансовите инструменти и паричните средства на клиенти и приложимото национално и европейско законодателство.

XII. ТРЕТИРАНЕ НА КОНФЛИКТИ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 47. (1) Конфликт на интереси е ситуация, която възниква във връзка с предоставяне на инвестиционни и/или допълнителни услуги от инвестиционния посредник и може да накърни интереса на клиента.

(2) Инвестиционният посредник прилага ефективни процедури и мерки за третиране на конфликт на интереси, уредени в правилата за третиране на конфликтите на интереси на ИП.

(3) При установяване на видовете конфликти на интереси, които възникват в резултат от предоставянето на инвестиционни и/или допълнителни услуги и наличието на които може да увреди интереса на клиент, инвестиционният посредник отчита, прилагайки минимум от критерии, обстоятелството дали той, лице, което работи по договор за него, или лице, пряко или непряко свързано с него чрез контрол, попада в някоя от следните хипотези в резултат от предоставянето на инвестиционни и/или допълнителни услуги или по друг начин:

1. има възможност да реализира финансова печалба или да избегне финансова загуба за сметка на клиента;

2. има интерес от резултата от предоставяната услуга на клиента или от осъществяваната сделка за сметка на клиента, който е различен от интереса на клиента от този резултат;

3. има финансов или друг стимул да предпочете интереса на клиент или група от клиенти пред интереса на друг клиент;

4. осъществява същата дейност като клиента;

5. получава или ще получи от лице, различно от клиента, облаги във връзка с услуга, предоставена на клиента, под формата на парични средства, стоки или услуги в нарушение на приложимото национално или европейско законодателство или различни от стандартното възнаграждение или комисиона за тази услуга.

Чл. 48. (1) При извършване на инвестиционни услуги и дейности инвестиционният посредник предприема необходимите мерки за предотвратяване, установяване и управление на потенциални конфликти на интереси между:

1. инвестиционния посредник, включително лицата, които управляват инвестиционния посредник, лицата, които работят по договор за него, обвързаните агенти или всяко лице, пряко или косвено е свързано с инвестиционния посредник чрез отношение на контрол, от една страна, и клиентите му, от друга страна;

2. отделните му клиенти.

(2) Инвестиционният посредник предприема действията и в случаите, когато конфликт на интереси може да възникне в резултат от получаване на възнаграждението от инвестиционния посредник, от предоставяне на стимули от трети лица или от други механизми за стимулиране.

Чл. 49. Ако въпреки прилагането на правилата за предотвратяване на конфликт на интереси, продължава да съществува риск за интересите на клиента, инвестиционният посредник не извършва дейност за сметка на клиент, ако не го е информирал за общото естество и/или източници на потенциалните конфликти на интереси и взетите мерки за ограничаване на риска за интересите на клиента.

(2) За целите на ал. 1 инвестиционният посредник предоставя достатъчно подробна информация на траен носител на всеки отделен клиент, за да му осигури възможност да вземе информирано решение за услугата, по отношение на която е възникнал конфликтът на интереси.

Чл. 50. (1) Допълнителна уредба за третирането на конфликтите на интереси се съдържа в Политиката на инвестиционния посредник за предотвратяване, установяване и управление на конфликти на интереси. Резюме на политиката се предоставя на клиента в подходящ срок преди предоставяне на инвестиционни или допълнителни услуги от посредника.

(2) С подписването на договор за предоставяне на инвестиционни и/или допълнителни услуги клиентът се съгласява, че инвестиционният посредник при третирането на конфликти на интереси ще действа съобразно Политиката си за предотвратяване, установяване и управление на конфликти на интереси и приема въпросната Политика.

(3) Клиентът има право да получи от инвестиционния посредник Политиката за предотвратяване, установяване и управление на конфликти на интереси на траен носител преди сключване на договор за предоставяне на инвестиционни или допълнителни услуги.

XIII. ТЕКУЩО И ПЕРИОДИЧНО ИНФОРМИРАНЕ НА КЛИЕНТИ

Чл. 51. (1) В случаите, когато инвестиционният посредник изпълни нареждане за сметка на клиент, което не е в изпълнение на договор за управление на портфейл, той:

а) незабавно предоставя на клиента на траен носител основната информация относно изпълнението на това нареждане;
б) изпраща на клиента съобщение на траен носител, потвърждаващо изпълнението на нареждането възможно най-рано, но не по-късно от първия работен ден след изпълнението, или когато инвестиционният посредник е получил потвърждението от трета страна — не по-късно от първия работен ден след получаване на потвърждението от третата страна.

(2) Буква „б“ на предходната алинея не се прилага, когато потвърждението би съдържало същата информация, както и потвърждението, което се изпраща незабавно на клиента от друго лице.

(3) Букви „а“ и „б“ на ал. 1 не се прилагат, когато нарежданията, изпълнени от името на клиенти, са свързани с облигации за финансиране на договори за ипотечен кредит със споменатите клиенти, като в този случай докладът за сделката се извършва едновременно със съобщаването на условията на ипотечния кредит, но не по-късно от един месец след изпълнение на нареждането.

(4) В случай на нареждания на клиенти, свързани с дялове или акции в предприятие за колективно инвестиране, които се изпълняват периодично, ИППредприема мярката, посочена в ал. 1, буква „б“, или предоставя на клиента поне веднъж на всеки шест месеца информацията, посочена в ал. 5, по отношение на тези сделки.

(5) Съобщението (потвърждението), посочено в ал. 1, буква „б“, включва тази част от следната информация, която е подходяща, и когато е приложимо в съответствие с регулаторните технически стандарти относно задълженията за докладване, приети в съответствие с член 26 от Регламент (ЕС) № 600/2014:

а) идентификация на инвестиционния посредник, който дава съобщението; б) име или друго обозначаване на клиента;

в) ден за търговия; г) час на търгуване;

д) вид на нареждането;

е) идентификация на мястото за изпълнение на нареждането; ж) идентификация на инструмента;

з) индикатор „купува“/„продава“;

и) естество на нареждането, ако е различно от „купува“/„продава“; й) количество;

к) единична цена;

л) съвкупна стойност;

м) обща сума на начислените комисиони и разходи и при поискване от клиента — подробна разбивка, която включва, когато е приложимо, всяко наложено увеличение или намаление, ако сделката е изпълнена от инвестиционния посредник при търгуване за собствена сметка и инвестиционният посредник дължи най-добро изпълнение на клиента;

н) полученият обменен курс, ако сделката включва обмен на валута;

о) отговорности на клиента във връзка със сетълмента на сделката, включително срок за плащане или доставка, както и подходящи подробности за сметката, когато тези подробности и отговорности не са били съобщени преди това на клиента;

п) когато контрагентът на клиента е бил самият инвестиционен посредник или което и да е лице от групата на инвестиционния посредник, или друг клиент на инвестиционния посредник — посочването на този факт, освен ако нареждането не е било изпълнено чрез система за търговия, която улеснява анонимното търгуване.

За целите на буква „к“, когато дадено нареждане се изпълнява на траншове, инвестиционният посредник може да предостави на клиента информация относно цената на всеки транш или средна цена. Когато се предоставя средна цена, инвестиционният посредник предоставя при поискване на клиента информацията относно цената на всеки транш.

(6) Инвестиционният посредник може да предостави на клиента информацията по ал. 5, като използва стандартни кодове, като същевременно той предоставя на клиента и обяснение на използваните кодове.

(7) Инвестиционният посредник предоставя на клиента при поискване информация за статуса на нареждането и за неговото изпълнение.

(8) В случай на приемане на нареждания от клиент чрез електронна система за търговия съобщението (потвърждението) по ал. 5, съответно цялата необходима информацията, се предоставят на клиента чрез електронната система.

Чл. 52. (1) Инвестиционният посредник, когато предоставя на клиенти услуга за управление на портфейл, предоставя на всеки такъв клиент периодична справка на траен носител за дейностите по управление на портфейла, извършвани от името на този клиент, освен ако такава справка не се предоставя от друго лице.

(2) Периодичната справка, изисквана по ал. 1, предоставя на клиента коректен и балансиран преглед на извършените дейности и на резултатите от портфейла през отчетния период и включва, когато е приложимо, следната информация:

а) наименование на инвестиционния посредник;

б) наименование или друго обозначаване на сметката на клиента;

в) описание на съдържанието и оценката на портфейла, включително подробности за всеки държан финансов инструмент, неговата пазарна или справедлива стойност, когато пазарната стойност не е налична, и салдо на паричните средства в началото и в края на отчетния период, както и резултатите от портфейла през отчетния период;

г) общия размер на начислените такси и задължения през отчетния период, като се разбият по пера поне общите такси по управлението и общите разходи, свързани с изпълнението, и при необходимост съобщение, че при поискване ще се предостави по-подробна разбивка; д) сравнение на резултатите през периода, обхванат от справката, с целевия показател за ефективност на инвестицията (ако има такъв), договорен между инвестиционния посредник и клиента;

е) общия размер на дивидентите, лихвите и другите плащания, получени през отчетния период във връзка с портфейла на клиента;

ж) информация относно други корпоративни действия, пораждащи права във връзка с финансовите инструменти, държани в

портфейла;

з) за всяка извършена сделка през периода — информацията по член 59, параграф 4, букви „в“—„л“ от Регламент (ЕС) № 2017/565, доколкото е приложимо, освен ако клиентът избере да получава информацията относно изпълнените сделки на индивидуална основа, като в този случай се прилага ал. 5 от настоящия член.

(3) Периодичната справка по ал. 1 се предоставя веднъж на три месеца, с изключение на следните случаи:

а) когато инвестиционният посредник предоставя на своите клиенти достъп до онлайн система, отговаряща на критериите за траен носител, ако актуалните оценки на портфейла на клиента са достъпни и ако клиентът има лесен достъп до информацията за активите на клиента, изисквана от член 63, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 2017/565, и инвестиционният посредник разполага с доказателства, че клиентът е осъществил достъп до оценката на своя портфейл поне веднъж през съответното тримесечие.

б) в случаите, когато се прилага ал. 5, периодичната справка трябва да се предоставя поне веднъж на всеки 12 месеца;

в) когато договорът между инвестиционния посредник и клиента за управление на портфейл разрешава финансиран с дълг портфейл, периодичната справка трябва се предоставя поне веднъж месечно.

(4) Изключението, предвидено в буква „б“ на ал. 3, не се прилага в случай на сделки с финансови инструменти, обхванати от член 4, параграф 1, точка 44, буква в) от Директива 2014/65/ЕС или попадащи в някоя от точки 4—11 в раздел В от приложение I на посочената директива.

(5) Клиентът има право да избере да получава информацията относно изпълнените сделки на индивидуална основа, ИП незабавно предоставя на клиента при изпълнение на сделка от управителя на портфейла основната информация относно тази сделка на траен носител.

Инвестиционният посредник изпраща на клиента съобщение, потвърждаващо сделката и съдържащо информацията по член 51, ал. 5 от тези ОУ не по-късно от първия работен ден след изпълнението или когато инвестиционният посредник получава потвърждението от трета страна — не по-късно от първия работен ден след получаването на потвърждението от третата страна.

Предходното изречение не се прилага, когато потвърждението би съдържало същата информация като потвърждение, което незабавно се изпраща до клиента от друго лице.

(6) Инвестиционният посредник уведомява непрофесионалния клиент, за чиято сметка управлява портфейл, когато има непокрити отворени позиции по условни сделки.

Чл. 53. В случаите, когато инвестиционен посредник извършва управление на портфейл за сметка на клиент той е длъжен да информира клиента, ако общата стойност на портфейла, оценена в началото на всеки отчетен период, се обезцени с 10 % и впоследствие с кратни на 10 % стойности, не по-късно от края на работния ден, в който този праг е преминал, или ако прагът е преминал в неработен ден — до края на следващия работен ден.

(2) В случаите когато ИП държи сметка на непрофесионален клиент, включваща позиции във финансирани с дълг финансови инструменти или сделки с условни задължения, той е длъжен да информира клиента, когато първоначалната стойност на всеки инструмент се обезцени с 10 % и впоследствие с кратни на 10 % стойности.

Докладването по настоящата алинея се извършва за всеки отделен инструмент, освен ако с клиента е договорено друго, и до края на работния ден, в който този праг е преминал, или ако прагът е преминал в неработен ден — до края на следващия работен ден.

Чл. 54. Инвестиционният посредник уведомява клиента си при условия и по ред, определени в договора, когато за клиента възникне задължение по чл. 145 от ЗППЦК в резултат на извършени сделки с финансови инструменти за негова сметка, включително при управление на портфейл.

Чл. 55. (1) Инвестиционният посредник, когато държи пари или финансови инструменти на клиент, му предоставя веднъж на тримесечие справка на траен носител за тези финансови инструменти или пари, освен ако такава справка е предоставена в друга периодична справка. При поискване от клиента ИП предоставя тази справка по-често срещу възнаграждение, определено на търговска основа.

(2) Справката по ал. 1 съдържа следната информация:

а) подробности за всички финансови инструменти или средства, държани от инвестиционния посредник за клиента в края на периода, обхванат от справката;

б) степента, в която всеки финансов инструмент или средства на клиента са били предмет на сделки за финансиране с ценни книжа;

в) размера на всяка полза, постигната за клиента в резултат на участие в сделки за финансиране с ценни книжа, както и основата, на която са постигнати тези ползи.

г) изрично посочване на активите или средствата, които са предмет на правилата на Директива 2014/65/ЕС и мерките за нейното прилагане, и на тези, които не са, например които са предмет на договор за финансово обезпечение с прехвърляне на права;

д) изрично посочване на активите, които са засегнати от определени особености по отношение на правата на собственост, например които подлежат на обезпечителен интерес;

е) пазарната или оценената стойност, ако пазарната стойност не е налична, на финансовите инструменти, включени в справката, с изрично посочване на факта, че отсъствието на пазарна цена може да е показателно за липса на ликвидност. Оценената стойност се определя от инвестиционния посредник въз основа на принципа на полагане на максимални усилия.

(3) В случаите, когато портфейлът на клиента съдържа постъпления от една или повече неуредени сделки, информацията по ал. 2, буква „а“ може да се основава или на датата на сключване на сделката, или на датата на сетълмента, при условие че една и съща основа се използва последователно за цялата такава информация в справка.

(4) Периодичната справка за активите на клиента по ал.1 не се предоставя, когато инвестиционният посредник предоставя на своите клиенти достъп до онлайн система, отговаряща на критериите за траен носител, ако актуални справки за финансовите инструменти или средствата на клиента са леснодостъпни от клиента и инвестиционният посредник разполага с доказателства, че клиентът е осъществил достъп до тази справка поне веднъж през съответното тримесечие.

(5) В случаите когато ИП държи финансови инструменти или парични средства на клиенти и извършва услуга за управление на портфейл за клиент, то ИП има право да включи справка за активите на клиента по ал. 1 в периодичната справка, която предоставят на този клиент по член 52, ал. 1 и 2.

XIV. ДЕЙНОСТИ НА ВЪНШНИ ИЗПЪЛНИТЕЛИ

Чл. 56. Клиентът се уведомява, че инвестиционният посредник може да възложи изпълнението критични и важни оперативни функции или на инвестиционни услуги и дейности на трето лице. Възлагането се осъществява въз основа на писмен договор между инвестиционния посредник и третото лице-външен изпълнител, в който изчерпателно се посочват правата и задълженията на страните.

Чл. 57. (1) Възлагането на критични и важни оперативни функции, както и на инвестиционни услуги и дейности се извършва по начин, който да не води до освобождаване на инвестиционния посредник от задълженията му съгласно ЗПФИ и актовете по прилагането му.

Чл. 58. (1) Когато инвестиционният посредник възлага изпълнението на критични и важни оперативни функции или на инвестиционни услуги и дейности на трето лице това се извършва при стриктно спазване на изискванията на ЗПФИ, актовете по прилагането му и изискванията на Регламент (ЕС) № 2017/565.

XV. ВОДЕНЕ НА ОТЧЕТНОСТ ОТ ИНВЕСТИЦИОННИЯ ПОСРЕДНИК

Чл. 59. (1) Инвестиционният посредник на основание чл. 65, ал. 1, т. 9 от ЗПФИ и чл. 72-76 от Регламент (ЕС) № 2017/565 приема Правила за водене на отчетност и води отчетността си съобразно предвиденото в тях.

(2) Цели на Правилата са да:

1. осигурят защита на клиентите на инвестиционния посредник, както и да дадат вярна, пълна и актуална информация за предоставяните от ИП инвестиционни и допълнителни услуги и начина за съхраняване на парични средства и финансови инструменти на клиенти. Информацията по предходното изречение е необходима за управлението на ИП, разрешаването на възникнали спорове и отчетност пред надзорните органи.

2. осигурят минимизиране на риска от загуба или намаляване на клиентските активи или на правата във връзка с тези активи в резултат на злоупотреба, измама, лошо управление, липса на съответна отчетност или небрежност от страна на инвестиционния посредник или негови служители.

XVI. СХЕМИ ЗА КОМПЕНСИРАНЕ НА ИНВЕСТИТОРИТЕ

Чл. 60. С настоящите Общи условия клиентите на инвестиционния посредник изрично се уведомяват за съществуващия Фонд за компенсиране на инвеститорите (ФКИ) осигуряващ компенсация на клиентите на ИП при условията и по реда на чл.77а и сл. от ЗППЦК в случаите, когато инвестиционният посредник не е в състояние да изпълни задълженията си към клиент, поради причини, пряко свързани с финансовото му състояние. Компенсират се вземанията, възникнали поради невъзможност на инвестиционния посредник да върне клиентски активи (ценни книжа, пари и др.) и размерът на компенсацията е до 90% от стойността на вземането, но не повече от 40 000 лв. (четиридесет хиляди лева).

XVII. МАРЖИН ПОКУПКИ, КЪСИ ПРОДАЖБИ

Чл. 61. (1) Инвестиционният посредник извършва маржин покупки за сметка на клиента въз основа на писмен договор, който включва:

1. информация относно възможните загуби;
2. условията и реда за водене на отчетност във връзка с маржин покупки;
3. условията и реда за разпореждане с финансовите инструменти, използвани при маржин покупки;
4. разходите по маржин заема и метода за изчисляването им;
5. честотата на изчисляване на лихвата по маржин заема;
6. сроковете и начина на плащане на лихвата и другите разходи по маржин заема;

7. размера на маржин изискванията;
8. реда, сроковете и начина за изпълнение на маржин изискванията;
9. основанията и реда за промяна и прекратяване на договора;
10. условията и реда за удовлетворяване на инвестиционния посредник от предоставеното обезпечение при неизпълнение от страна на клиента;
11. клауза, че клиентът е наясно с рисковете, свързани с осъществяването на маржин покупките;
12. максимален размер на задължението на клиента към инвестиционния посредник по заема;
13. срок на договора.

(2) Инвестиционният посредник не допуска сумарните задължения на непрофесионален клиент във връзка с маржин покупки да са по-големи от първоначалното изискване при маржин покупки.

(3) Инвестиционният посредник извършва ежедневна оценка на финансовите инструменти, използвани при маржин покупки. Оценката на финансовите инструменти се извършва по начин, определен в договора.

Чл. 62. (1) Инвестиционният посредник извършва къси продажби за сметка на клиент въз основа на писмен договор, който включва:

1. информация за възможността клиентът да дължи на инвестиционния посредник по-голям размер парични средства от получените при късите продажби;
2. задължението на инвестиционния посредник да достави финансовите инструменти, необходими за сетълмента на късите продажби;
3. стойността на първоначалните и поддържащите изисквания за къси продажби;
4. реда, сроковете и начина за изпълнение на изискванията за къси продажби;
5. условията и реда за водене на отчетност при извършване на къси продажби;
6. условията и реда за разпореждане с финансовите инструменти, използвани при извършване на къси продажби;
7. основанията и реда за промяна и прекратяване на договора за извършване на къси продажби;
8. условията и реда за удовлетворяване на инвестиционния посредник от предоставеното обезпечение при неизпълнение от страна на клиента;
9. клауза, че клиентът е наясно с рисковете, свързани с късите продажби;
10. начините за определяне на възнаграждението на инвестиционния посредник;
11. условията и реда за връщане на финансовите инструменти при поискване от инвестиционния посредник;
12. срок на договора.

Чл. 63. Инвестиционният посредник извършва ежедневна оценка на финансовите инструменти, използвани при извършване на къси продажби. Оценката на финансовите инструменти се извършва по начин, определен в договора.

Чл. 64. Преди подписване на договор за маржив покупки или къси продажби инвестиционният посредник е длъжен да предостави на клиента писмено разяснение на механизма на осъществяване на маржин покупките, съответно на късите продажби, и на свързаните с тях рискове.

XVIII. ИНВЕСТИЦИОННИ СЪВЕТИ

Чл. 64. Инвестиционните съвети, които ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД дава на своите клиенти, трябва да са съобразени изцяло с техния интерес, да бъдат обосновани, като не могат да се основават на преувеличени благоприятни факти или на неотчетени неблагоприятни факти, както и не могат да бъдат мотивирани изключително от стремеж да се получи възнаграждение.

Чл. 65. (1) ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД може да предоставя инвестиционни съвети на клиентите, които биват: а) зависими и б) на независима основа.

(2) ИП сключва договор за предоставяне на инвестиционни съвети на клиенти в писмена форма, само в случаите когато е поел задължение да извършва периодична оценка за уместност на препоръчаните финансови инструменти или услуги, в останалите случаи договорът може да не е писмена форма.

Чл. 66. Когато предоставя инвестиционен съвет на непрофесионалния клиент, ИП представя доклад, който включва общо описание на съвета и обосновка защо дадената препоръка е подходяща за непрофесионалния клиент, включително как тя отговаря на целите и индивидуалните обстоятелства с оглед на изисквания срок на инвестицията, знанията и опита на клиента, отношението на клиента към риска и способността на клиента да понесе загуба.

Чл. 67. При даване на инвестиционни съвети и препоръки ИП спазва разпоредбите на Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти и Регламент (ЕС) 596/2014, в приложимите случаи.

Чл. 68. (1) При предоставяне на инвестиционен съвет, без значение от какъв вид, ИП информира своевременно клиента на траен носител за следното:

1. дали съветът е независим или не е независим;
2. дали съветът се основава на широк или ограничен анализ на различните видове финансови инструменти, и по-специално, дали обхватът е ограничен до финансови инструменти, емитирани или предлагани от свързани с инвестиционния посредник лица или от лица, които се намират в други правни, икономически или договорни отношения с инвестиционния посредник,

в резултат на което съществува риск предоставеният съвет да не е независим;

3. дали ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД ще предоставя на клиента периодична оценка и дали препоръчаните му финансови инструменти продължават да отговарят на нуждите на клиента;

4. информация, че ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД поддържа подходящи организационни изисквания и механизми за контрол, с които гарантира, че двата вида услуги за съвети и съответните консултанти са ясно обособени (както организационно, така и физически разделени) едни от други, и че няма вероятност сред клиентите да възникнат недоразумения относно вида на получаваните съвети, и на клиентите се предоставят именно онези съвети, които са подходящи за тях.

(2) В дейността си ИП не допуска едно и също физическо лице да предоставя както независими съвети, така и съвети, които не са независими.

Когато в предоставяната от ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД информация се съдържат данни за доходността на дадени финансови инструменти или услуга в миналото или се прави прогноза за тяхната доходност в бъдеще, ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД посочва източника на тези данни и се прилагат правилата за разкриване на информация при минала доходност.

(3) Съветите може да се предоставят устно, а при изрично искане на клиент инвестиционният съвет може да се даде в писмена форма.

(4) ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД е длъжен да осигури честното представяне на инвестиционните съвети и да разкрие своите интереси или конфликти на интереси, свързани с финансовите инструменти, за които се отнасят съветите, ако има такива интереси.

Чл. 69. (1) ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД обяснява на клиента по ясен и стегнат начин дали и защо даден инвестиционен съвет се класифицира като независим или като такъв, който не е независим, както и вида и естеството на приложимите ограничения, включително, когато инвестиционният съвет се предоставя на независима основа, забраната за получаване и задържане на стимули.

(2) Когато съвет се предлага или предоставя на един и същ клиент едновременно по независим начин и по начин, който не е независим, ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД е длъжен да обясни обхвата на двата вида услуги, за да позволи на Клиента да разбере разликата между тях, и не се представя като независим инвестиционен консултант за дейността като цяло. В комуникацията си с клиентите ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД не изтъкват безпричинно своите услуги за независими инвестиционни съвети пред инвестиционните услуги, които не са независими.

Чл. 70. ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД, когато предоставя инвестиционни съвети по независим начин или по начин, който не е независим, обяснява на клиента гамата от финансови инструменти, които могат да бъдат препоръчвани, включително връзката на ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД с емитентите или доставчиците на инструментите.

Чл. 71. (1) ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД предоставя описание на разглежданите видове финансови инструменти, гамата от финансови инструменти и анализираниите доставчици за всеки вид инструмент съгласно обхвата на услугите и, когато предоставя независими съвети, на това как предоставяната услуга удовлетворява условията за предоставяне на инвестиционни съвети на независима основа и факторите, вземани предвид в процеса за подбор на препоръчаните финансови инструменти, използван от ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД, например рискове, разходи и сложност на финансовите инструменти.

(2) Когато гамата от финансови инструменти, оценявани от ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД, предоставящ инвестиционни съвети на независима основа, включва собствени финансови инструменти на Инвестиционният посредник или инструменти, емитирани или предоставяни от лица, имащи тесни връзки или други тесни правни или икономически отношения с ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД, както и на други емитенти или доставчици, с които няма връзка или отношения, тогава ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД разграничава, за всеки вид финансов инструмент, гамата от финансови инструменти, които са емитирани или предоставяни от лица, нямащи никакви връзки с него.

Чл. 72. (1) В случаите когато ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД, по споразумение с клиента, предоставя периодични оценки за уместност на предоставените препоръки той е длъжен да оповести следните елементи:

а) честотата и степента на периодичната оценка за уместност и когато е приложимо — условията, които задействат извършването на такава оценка;

б) степента, в която събраната по-рано информация ще подлежи на преоценка, и в) начинът, по който актуализираната препоръка ще бъде съобщена на клиента.

ИНВЕСТИЦИОННИ СЪВЕТИ НА НЕЗАВИСИМА ОСНОВА

Чл. 73. (1) Когато ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД предоставя независим инвестиционният съвет, той е длъжен да анализира достатъчно широка гама от финансови инструменти, предлагани на пазара от различни емитенти или доставчици на продукти, за да гарантира, че инвестиционните цели на клиента могат да бъдат постигнати по подходящ начин, без да се ограничава до финансови инструменти, емитирани или предлагани от самия ИП, от свързани с него лица

или от лица, които се намират в други правни, икономически или договорни отношения с ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД, в резултат на което съществува риск предоставеният съвет да не е независим.

(2) В случаите по предходната алинея ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД няма право да приема възнаграждение, комисиона или друга парична или непарична облага от трето лице във връзка с предоставянето на инвестиционните услуги на клиента. Изключение се допуска за незначителни непарични облаги, които подобряват качеството на предлаганите на клиента услуги и предоставянето им не нарушава задължението на ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД да действа честно, справедливо и като професионалист в най-добър интерес на клиента. ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД разкрива информация за всички получени незначителни непарични облаги.

(3) Изискванията по предната алинея се прилагат и в случаите, когато ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД извършва управление на портфейл.

Чл. 74. (1) Когато ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД предоставя инвестиционен съвет на независима основа той разработва и прилага процес на подбор за оценяване и сравняване на достатъчна гама от налични на пазара финансови инструменти в съответствие с чл. 72, ал. 1 от ЗПФИ.

(2) Процесът на подбор включва следните елементи:

а) броят и разновидностите на разглежданите финансови инструменти са пропорционални на обхвата на услугите за инвестиционни съвети, предлагани от независимия инвестиционен консултант;

б) броят и разновидностите на разглежданите финансови инструменти са достатъчно представителни за тези, които са налични на пазара;

в) количеството на финансовите инструменти, емитирани от ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД или от лица, тясно свързани с Инвестиционният посредник, е пропорционално на общото количество на разглежданите финансови инструменти; и

г) критериите за подбор на различните видове финансови инструменти включват всички значими аспекти, например рискове, разходи и сложност, както и характеристиките на клиентите на ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД, и гарантират отсъствието на субективизъм при подбора на финансовите инструменти, които могат да бъдат препоръчвани.

(3) Когато такова сравнение не е възможно поради бизнес модела или специфичния обхват на предоставяните услуги, ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД, ако предоставя инвестиционен съвет на клиента посочва, че този съвет не е независим.

(4) Клиентът се счита уведомен, че процесът на подбор е поредица от елементи и оценки, чиято наличност, последователност и краен резултат определят съвета като независим.

Чл. 75. (1) ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД може да прецени в отношенията си с конкретен клиент или група клиенти, или изцяло за цялата си дейност, че в случаите когато предоставя инвестиционни съвети на независима основа ще се специализира в определени категории или в определена гама от финансови инструменти.

(2) В хипотезата по предходната алинея ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД спазва следните изисквания:

а) ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД се рекламира по начин, предназначен да привлече единствено клиенти, които имат предпочитание към тези категории или гами от финансови инструменти;

б) ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД изисква от клиентите да посочат, че се интересуват единствено от инвестиране в посочената категория или гама от финансови инструменти; и

в) преди предоставянето на услугата ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД се уверява, че услугата е подходяща за всеки нов клиент въз основа на това, че неговият бизнес модел съответства на потребностите и целите на клиента, и на гамата от финансови инструменти, които са подходящи за този клиент. Когато случаят не е такъв, ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД не може да предостави услуга по инвестиционно съветване на клиента.

Чл. 75. Освен посочените по-горе изисквания към инвестиционните съвети, всеки инвестиционен съвет предоставен от ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД трябва да посочва ясно и на видно място името и длъжността на физическото лице, което е изготвило съвета, както и наименованието на ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД, който в качеството си на лицензиран инвестиционен посредник е отговорен за неговото изготвяне.

Чл. 76. (1). ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД е длъжен да положи дължимата грижа, за да осигури, че при предоставянето на инвестиционни съвети:

а) фактите се разграничават ясно от тълкувания, оценки, мнения или друг вид информация, която не е свързана с представянето на факти;

б) източниците на информация са надеждни, а ако има съмнение относно тяхната надеждност, че това обстоятелство е ясно посочено;

в) всички предвиждания, прогнози и очаквани цени са ясно посочени като такива и съществените допускания, направени при тяхното изготвяне или използването им, са посочени;

г) са посочени всички основни източници на информация, включително съответния емитент на финансови инструменти, за който пряко или непряко се отнася съвета;

д) всяка база за оценка или методология, използвана за оценяване на финансови инструменти или на емитент на

финансови инструменти или за определяне на очаквана цена на финансови инструменти, е изложена накратко по ясен и достъпен за инвеститорите начин;

е) смисълът на всяка направена лична препоръка за покупка, продажба или държане, замяна, обратно изкупуване или поемане на финансови инструменти, която може да включва и срока, за който е валидна препоръката, е обяснен по ясен и достъпен за инвеститорите начин и съдържа предупреждение за всеки относим риск, включително анализ на чувствителността на съответните допускания;

ж) е посочена честотата на актуализиране на личната препоръка, ако такова актуализиране е планирано, и всички важни промени в обхвата на вече обявената политика;

з) ясно и на видно място е посочена датата, на която личната препоръка е била предоставена за пръв път на клиента, както и съответната дата и време за всяка посочена цена на финансов инструмент;

и) когато личната препоръка се различава от предшестваща препоръка, отнасяща се до същите финансови инструменти или до същия емитент, изготвена и предоставена през предходните 12 месеца преди изготвянето и предоставянето на втората препоръка, тази разлика и датата на по-ранната препоръка са посочени ясно и на видно място.

(2) Ако посочената по ал. 1 информация е непропорционална на обема на личната препоръката и цялостния инвестиционен съвет, достатъчно е писмената препоръка ясно и на видно място да посочи къде тази информация е пряко, лесно достъпна и публична, като директна интернет връзка на интернет страницата на ИП, при условие че няма промяна в използваната база за оценка или методология.

ХІХ. ПРАВИЛА, ПРИЛОЖИМИ КЪМ ДОГОВОРИТЕ С КЛИЕНТИТЕ, ИМАЩИ ЗА ПРЕДМЕТ УПРАВЛЕНИЕ НА ПОРТФЕЙЛ

Чл. 77. (1) С договора за управление на портфейл клиентът възлага на инвестиционния посредник управлението на инвестиционен портфейл, което се извършва по преценка на инвестиционния посредник за всеки отделен клиент и инвестиционен портфейл. Инвестиционният портфейл включва един или повече финансови инструменти.

(2) Договорът по предходната алинея се сключва в писмена форма. В него се определят инвестиционните цели и стратегията на клиента, както и кръга от сделки, които инвестиционният посредник е овластен да сключва и финансовите инструменти, които ще се придобиват за сметка на клиента.

(3) Ако друго не е предвидено в конкретния договор, инвестиционният посредник има право да сключва всички сделки, които му позволява предметът му на дейност и да придобива всякакви финансови инструменти, които се предлагат на пазара.

Чл. 78. (1) В случай че ИП предоставя услугата по управление на портфейл, включващ акции на дружества със седалище в държава членка, допуснати до търговия на регулиран пазар в държава членка, инвестиционният посредник приема и публикува политика за ангажираност, както и информация за изпълнението ѝ.

(2) В политиката за ангажираност инвестиционният посредник посочва начина, по който интегрира в своята инвестиционна стратегия акционерното участие в дружествата, в които инвестира. В политиката за ангажираност инвестиционният посредник описва:

1. наблюдението на съответните аспекти в дейността на дружествата, в които инвестира, включително стратегия, финансови и нефинансови резултати и риск, капиталова структура и социално въздействие, въздействие върху околната среда и корпоративно управление;

2. осъществяването на комуникация с дружествата, в които инвестира;

3. упражняването на правото на глас и на други права, свързани с акциите, включително прилаганите критерии за незначително гласуване поради предмета на гласуването или размера на дяловото участие в дружеството;

4. сътрудничеството с другите акционери и общуването със съответните заинтересовани страни в дружествата, в които инвестира;

5. управлението на реалните и потенциалните конфликти на интереси, свързани с акционерното участие в дружествата, в които инвестира.

(3) Инвестиционният посредник ежегодно публикува информация за изпълнение на политиката за ангажираност, която съдържа:

1. общо описание на начина на гласуване;

2. обяснение на най-важните гласувания;

3. информация дали са използвани услугите на упълномощен съветник по смисъла на § 1, т. 55 от допълнителните разпоредби на ЗППЦК;

4. информация как е упражнено правото на глас, произтичащо от акциите в дружествата, в които е инвестирал, освен когато гласуването е незначително съгласно критериите по ал. 2, т. 3.

(4) Политиката за ангажираност, включително нейните изменения и допълнения, се публикува в 7-дневен срок от вземане на съответното решение.

(5) Инвестиционният посредник може да вземе решение да не приема политика за ангажираност, като публикува подробни мотиви за това в срока по ал. 4.

(6) Инвестиционният посредник може да вземе решение да не спазва някое от изискванията по ал. 2, съответно ал. 3, като публикува подробни мотиви за това в срока по ал. 4.

(7) Информацията по ал. 3 се публикува в срок до три месеца след края на финансовата година, в която е упражнено правото на глас, като информацията трябва да остане достъпна до следващото публикуване.

(8) Информацията по ал. 1 – 6 се публикува на интернет страницата на инвестиционния посредник и достъпът до нея е безплатен.

Чл. 79. (1) Когато ИП е сключил договор за управление на портфейл с лице по чл. 197а, ал. 1 от Кодекса за застраховането или с лице по смисъла на чл. 2, буква "д" от Директива 2007/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 юли 2007 г. относно упражняването на някои права на акционерите на дружества, допуснати до регулиран пазар, регистрирано или лицензирано в друга държава членка, е длъжен ежегодно да предоставя на лицето информация как инвестиционната стратегия на инвестиционния посредник и изпълнението ѝ съответстват на сключения договор и как допринасят за средносрочните и дългосрочните показатели на активите на лицето.

(2) Информацията по ал. 1 включва докладване за основните съществени средносрочни и дългосрочни рискове, свързани с инвестициите, за състава на портфейла, за обращаемостта на активите и разходите, свързани с обращаемостта на активите, за използването на упълномощени съветници по смисъла на § 1, т. 55 от допълнителните разпоредби на ЗППЦК за целите на дейностите по ангажираност и тяхната политика за предоставяне на ценни книжа в заем и начина, по който тя се прилага, за да се изпълнят дейностите по ангажираността, ако това е приложимо, особено по време на общите събрания на дружествата, в които е инвестирано.

(3) Информацията по ал. 1 включва и информация за това дали и как инвестиционният посредник взема инвестиционни решения въз основа на оценка на средносрочните и дългосрочните резултати на дружеството, в което е инвестирано, включително нефинансовите резултати, както и за конфликтите на интереси, възникнали във връзка с дейностите по ангажираността, и начина, по който инвестиционният посредник ги е разрешил.

(4) Информацията по ал. 1 се оповестява заедно с последния отчет по чл. 85, ал. 1 от ЗПФИ за съответната година.

XX УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ОБЩИТЕ УСЛОВИЯ И НА ТАРИФАТА НА ИНВЕСТИЦИОННИЯ ПОСРЕДНИК

Чл. 80. (1) Настоящите Общи условия и Тарифата се изменят, заменят и допълват с решение на управителите на инвестиционен посредник ИП ПЪРВА ФИНАНСОВА БРОКЕРСКА КЪЩА ЕООД.

(2) Всички изменения и допълнения на Общите условия и тарифата се публикуват на видно място на интернет страницата на Инвестиционния посредник (www.ffbh.bg) в срок не по-кратък от 1 /един/ месец преди влизането им в сила, като информацията съдържа данни за датата на приемане и датата на влизане в сила на приетите изменения или допълнения.

(3) При несъгласие с извършените изменения или допълнения в Общите условия и тарифата, Клиентът има право да прекрати без предизвестие сключения от него договор, но преди датата на влизане в сила на приетите изменения и/или допълнения на Общите условия и тарифата, без да носи отговорност за неустойки и разноси, с изключение на разносите, свързани с притежаваните от Клиента активи.

(4) При прекратяване на договора по реда, предвиден в предходната алинея, Инвестиционният посредник урежда отношенията си с Клиента в 7 /седем/ дневен срок от получаване на изявлението за прекратяване като субсидиарно приложение намират общите правилата за прекратяване на договора.

(5) При промяна на императивни разпоредби на нормативните актове, се прилагат разпоредбите на последните, дори и да противоречат на тези Общи условия.

XXI. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ, ИЗМЕНЕНИЕ И ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ДОГОВОРИТЕ

Чл. 81. Освен в случаите, посочени изрично в настоящите Общи условия, промени в договора, сключен между инвестиционния посредник и клиента, се извършват въз основа на изричното взаимно съгласие на страните, материализирано под формата на допълнително писмено споразумение. В договора може да се съдържа клауза, че промените в него могат да се извършват чрез електронна поща или друг дистанционен способ на комуникация и влизат в сила от момента, в който страната, предложила промяната, получи съгласието на другата страна за нея. При първа възможност промяната в договора трябва да бъде оформена писмено или друг начин с призната от закона доказателствена стойност.

Чл. 82. (1) Договорът между клиента и Инвестиционния посредник, сключен на основата на общи условия, може да бъде прекратен:

а) по взаимно съгласие

б) при изпълнение на задълженията на инвестиционния посредник по договора

в) с изтичане срока на действие на договора

г) при смърт или поставяне под запрещение на клиент-физическо лице или прекратяване на клиент-юридическо лице автоматично

д) при откриване на производство по несъстоятелност или ликвидация на клиент - юридическо лице автоматично

е) едностранно от инвестиционния посредник или от клиента с едномесечно предизвестие

ж) при отнемане от страна на КФН на лиценза на инвестиционния посредник

з) при неактивност на клиента

и) при неизпълнение на задължение от някоя страна

й) на други основания, предвидени в нормативната уредба.

(2) Сключените за неопределен срок договори, се прекратяват по взаимно съгласие или едностранно с предизвестие. При прекратяване на договора клиентът е длъжен в 3-дневен срок, след получаване на известието за прекратяване от инвестиционния посредник, да посочи при кой друг инвестиционен посредник да бъдат прехвърлени притежаваните от

клиента финансови инструменти. Ако клиентът не посочи избран от него инвестиционен посредник или известието за прекратяване не се получи от клиента, поради причина за която ИП не отговаря, ИП има право да прехвърли финансовите инструменти по лична сметка на клиента в депозитарната институция.

(3) След прекратяването на договор за предоставяне на инвестиционни услуги клиентът има право да запази притежаваните от него финансови инструменти по подсметка на инвестиционния посредник, само ако сключи договор с инвестиционния посредник и се ползва от услугите му като попечител, за което клиентът следва да заплаща съответната такса съобразно Тарифата на Инвестиционния посредник.

(4) Договори за сключване на сделки с финансови инструменти се прекратяват автоматично, без да е необходимо каквото и да било уведомление, отправено от ИП до клиента, в случай че клиентът няма депозирани парични средства за съхранение по сметка при ИП и е налице едно от следните допълнителни условия:

а) клиентът няма финансови инструменти, за съхранение по сметка при ИП

б) стойността на финансовите инструменти на клиента, съхранявани по сметка при ИП е под 50 лева;

в) стойността на финансовите инструменти на клиента е равна или по-малка от стойността на задълженията му към ИП по сключения договор за сделки с финансови инструменти

При прекратяване на договора на горните основания инвестиционният посредник прехвърля финансовите инструменти на клиента по подсметка при посочен от клиента инвестиционен посредник или по лична сметка на клиента, открита в депозитарна институция, включително чрез откриване на нова сметка.

(5) Инвестиционният посредник има право да прекрати договора едностранно и в случай че поради промяна в нормативната уредба или във връзка с извършвани от инвестиционния посредник действия по периодичен преглед на клиентските досиета от клиента се изисква да представи допълнителни документи и/или информация на инвестиционния посредник и клиентът не предостави същата в 14 дневен срок от писменото искане на инвестиционния посредник.

(6) Писменото искане по ал. 5 се изпраща на клиента на посочения от него в договора електронен адрес, а в случай че клиентът не е посочил електронен адрес, на посочения от клиента адрес за кореспонденция, чрез препоръчано писмо с обратна разписка.

(7) Клиентът е длъжен в 7 дневен срок от получаване на писменото искане по ал. 5, в случай че не желае да предостави допълнително изискваните документи и/или информация, да посочи инвестиционен посредник, по чиято подсметка да бъдат прехвърлени финансовите му инструменти. Ако клиентът не изпълни задължението си по предходното изречение, инвестиционният посредник прехвърля финансовите инструменти на клиента по лична сметка на същия, открита в депозитарна институция, включително чрез откриване на нова сметка.

(8) Инвестиционният посредник изисква/прихваща от клиента всички такси, комисионни и разноски, натрупани и дължими от клиента към датата на прекратяване на договора, както и претърпените вреди от ИП в резултат на прекратяването, в случай че са налице такива. При прекратяване на договора, ИП прехвърля финансовите инструменти и парични средства на клиента, съобразно инструкциите на последния, само след погасяване на всички натрупани към датата на прекратяване задължения на клиента към инвестиционния посредник.

(9) При неизпълнение на задълженията на някоя от страните поради причина, за която тя отговаря, изправната страна може да развали договора като даде подходящ срок за изпълнение на неизправната страна с предупреждение, че след изтичането му ще смята договора за развален. Предупреждението трябва да бъде отправено в писмена форма.

(10) За действителността на договорите, сключвани от инвестиционния посредник е необходима установената от закона форма.

Чл. 83 При несъответствие между вписани уговорки в индивидуален договор с клиент и уговорки в настоящите Общи условия, с приоритет ще се прилагат уговорките на индивидуалния договор с клиента.

Чл. 94. (1) Отговорността за неизпълнение на договорно задължение и в случаите на възникване на вреди за някоя от страните, се урежда съобразно предвиденото в този раздел, освен ако не е уговорено друго в настоящите Общи условия или конкретния договор с клиента.

(2) Като страна по договора клиентът поема съзнателно и в пълен размер риска, свързан със сключването на сделки с финансови инструменти.

(3) Инвестиционният посредник предупреждава клиента за съществуването на този риск, вероятния негов източник и възможността за реализиране на загуба за клиента вследствие на това.

Чл. 95. Инвестиционният посредник носи отговорност по съхраняването на депозираните финансови инструменти и парични средства на клиентите с грижата на добър търговец.

Чл. 96. Страните носят отговорност за неизпълнението на конкретно договорно задължение по общия ред на Търговския закон и Закона за задълженията и договорите (ЗЗД).

Чл. 97. (1) Ако вследствие на неизпълнение на договорните задължения от страна на клиента, инвестиционният посредник претърпи загуби или понесе вреди, инвестиционният посредник има право на обезщетение за претърпените вреди и пропуснати ползи. В този случай инвестиционният посредник има право да отправи покана за доброволно плащане в срок от 30 дни, като клиентът заплаща дължимото за претърпените вреди и/или пропуснати ползи плюс законната лихва. Ако клиентът откаже доброволно изпълнение, инвестиционния посредник има право да потърси правата си по общия ред.

(2) Инвестиционният посредник носи отговорност за всички случаи, неописани в настоящите Общи условия и/или договор с клиента, ако вследствие на виновно поведение на инвестиционния посредник и/или негови служители, клиентът е претърпял вреди във връзка с предоставянето на услуги от страна на инвестиционния посредник. В този случай, клиентът има право да

отправи покана за доброволно изпълнение в срок от 30 дни, като инвестиционния посредник заплаща дължимото за претърпените вреди и/или пропуснати ползи плюс законната лихва. Ако инвестиционният посредник откаже доброволно изпълнение, клиентът има право да потърси правата си по общия ред.

XXII. НАЧИНИ ЗА РАЗУМНО И СПРАВЕДЛИВО УРЕЖДАНЕ НА СПОРОВЕ

Чл. 98. (1) При възникнали противоречия между инвестиционния посредник и клиента във връзка с тълкуването и изпълнението на договора, те задължително се уреждат, като се следва принципът на добронамереност и справедливост. Страните разрешават възникналите между тях спорове по взаимно съгласие и по пътя на преговорите.

(2) Съгласно настоящите общи условия страните могат да уреждат споровете си и чрез арбитраж, при положение че в конкретния договор бъде уговорена арбитражна клауза.

(3) Съгласно настоящите общи условия страните могат да уреждат споровете си и чрез провеждане на процедура по медиация, при положение че в конкретния договор бъде уговорена изрична клауза за провеждане на процедура по медиация.

(4) Въпросите, по които страните не успеят да постигнат взаимно споразумение, се отнасят за решаване пред компетентния съд.

(5) Клиентите на ИП, които са потребители, имат право да подават жалби пред Секторна помирителна комисия за разглеждане на спорове в областта на дейностите и услугите по чл. 6, ал. 2 и 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти и на дейностите и услугите по чл. 86, ал. 1 и 2 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, включително и при предоставянето на финансови услуги от разстояние в тези сектори. Секторната комисия е орган за алтернативно решаване на потребителски спорове като ги разглежда съгласно изискванията на Закона за защита на потребителите и процедурните си правила. Адресът на Секторната помирителна комисия е :гр. София 1000, пл. „Славейков” № 4А, телефон 02/9330 590, интернет страница www.kzp.bg, e-mail: adr.finmarkets@kzp.bg

Чл. 99. (1) Правата и задълженията във връзка с прилагането на ЗМИП, ЗМФТ и подзаконовите актове по прилагането им, са подробно уредени във вътрешните правила на инвестиционния посредник, регламентиращи отношенията, възникнали при извършване на дейността му.

(2) ИП отказва да сключи договора за извършване на инвестиционни или допълнителни услуги по ЗПФИ, както и да изпълни нареждане на клиент за сделка с финансови инструменти, ако това би довело до неизпълнение на изискванията на ЗМИП, ЗМФТ и на актовете по прилагането им, като незабавно уведомява съответните органи.

(3) ИП няма право да извършва сделки или други дейности в нарушение на неупоменати в настоящите ОУ разпоредби на ЗПФИ, ЗППЦК, актовете по прилагането им, ЗМИП, ЗМФТ и подзаконовите актове по прилагането им, пряко приложими Регламенти на ЕК, както и на останалото приложимо законодателство в Република България.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Използваните в настоящите Общи условия думи, изрази и термини имат значението, което им дават ЗПФИ, Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 година за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива (Регламент (ЕС) № 2017/565).

Клиентът с подписването на договор с инвестиционния посредник дава своето съгласие личните му данни да бъдат обработвани за нуждите на сключването, изпълнението, документалното оформяне или статистическото и счетоводно отчитане на сделките с финансови инструменти, сключени въз основа на договора от настоящите общи условия. Клиентът се счита уведомен, че ИП е регистриран от Комисията за защита на личните данни администратор на лични данни и режима на събиране, обработване, съхраняване и разпространение на личните данни на клиента се подчинява на нормите на Закона за защита на личните данни и съответните приложими Регламенти на ЕК. Клиентът е уведомен и се съгласява, че:

1. инвестиционният посредник ще обработва и съхранява в електронен и писмен вид личните му данни и се съгласява с начините на достъп и поправка на събраните данни;

2. получателите, на които могат да бъдат предоставени личните му данни са само регистриращите, надзорните органи, проверяващите лица или други органи, допустими съобразно действащото законодателство;

3. отказът му да предоставя личните си данни, изисквани от ЗПФИ, ЗПМСПЗФИ, ЗППЦК, ЗМИП и ЗМФТ и актовете по прилагането им, както и пряко приложими Регламенти на ЕК, е основание инвестиционният посредник да откаже сключването на договор за предоставяне на инвестиционни/допълнителни услуги по настоящите общи условия или да спре предоставянето на инвестиционни или допълнителни услуги.

§ 2. Клиентът е уведомен за следните права по различните видове финансови инструменти:

1. Права по **акциите**, търгувани на регулиран пазар в Република България: а) право на дивидент, б) право на глас и участие в общото събрание на акционерите на дружеството и в неговото управление; в) право на съразмерна част от новите акции при увеличаване на капитала; и г) право на ликвидационен дял;

2. Права по **облигациите**, търгувани на регулиран пазар в Република България: а) право да получи сумата (главницата) по облигациите; б) право да получи лихвени плащания по облигациите; в) право да участва и гласува в общо

събрание на облигационерите; г) право облигациите да бъдат заменени със съответния брой акции на дружеството, в случай че това е предвидено.

3. Права по **права**: право да бъдат записани съответния брой акции срещу притежаваните права в предварително определено съотношение във връзка с взето решение за увеличаване на капитала на публично дружество;

4. Права по **опциите**: право за закупуване или продажба на определен брой ценни книжа или други финансови инструменти по предварително фиксирана цена до изтичането на определен срок или на определена дата;

5. Права по **фючърсите** – дават право, но и задължение за закупуване или продажба на определен брой ценни книжа или други финансови инструменти по предварително фиксирана цена на определена дата;

6. Права по **договорите за разлики** – дават право: а) за получаване на разликата между пазарната стойност на определен брой ценни книжа или други финансови инструменти и предварително фиксираната им в договора цена; б) по договорите за разлики Клиентът има и задължението да заплати разликата между пазарната стойност на определен брой ценни книжа или други финансови инструменти и предварително фиксираната им в договора цена, когато има такава разлика.

7. Права по **дялове на колективни инвестиционни схеми**: а) право на обратно изкупуване; б) право на ликвидационен дял при прекратяване на колективната инвестиционна схема; в) право на част от печалбата (дивидент), ако бъде взето решение за разпределяне от Общото събрание на инвестиционното дружество, респективно управителния орган на управляващото дружество; г) право на информация; д) право на глас, в случаите на притежаване на акции на инвестиционно дружество.

8. Права по **други деривативни финансови инструменти** – съобразно сключения конкретен договор с клиента и приложимото към сделката законодателство.

§ 3. Клиентът е уведомен, разбира и приема следните рискове при инвестиране и сделки с финансови инструменти, а именно:

1. Финансовите инструменти да понижат цената си за в бъдеще, което да доведе до частични загуби или загуба на цялата инвестиция;

2. Понижението на цената на финансовите инструменти може да се дължи на редица фактори свързани с дейността на дружеството, което ги е емитирало или на световната икономика, чуждестранни финансови пазари, форсмажорни обстоятелства и други, върху чиято промяна инвестиционният посредник няма никаква възможност да влияе;

3. Закупените финансови инструменти да не могат да се трансформират в пари изцяло или от части;

4. Да не се получи дивидент, ако няма реализирана и отчетена изобщо или достатъчна печалба или общото събрание на публичното дружество или емитента вземе решение да не разпределя дивидент;

5. Да не може да се окаже влияние върху управлението на дружеството емитент, поради малкият брой акции, който клиентът притежава;

6. Да не се получи ликвидационен дял при прекратяване на дружеството-емитент, поради превишаване на задълженията към кредитори над активите му.

7. Да се загуби част или цялата инвестиция поради неплатежоспособност, неизпълнение или забавено изпълнение от страна на местата за изпълнение, емитентите на финансови инструменти, контрагентите по сделките или от страна на други участници на капиталовия пазар;

8. Клиентът може да поеме финансови и други допълнителни задължения, като резултат от сделки с финансови инструменти, включително непредвидени задължения, допълнителни към разходите за придобиване на инструментите;

§ 4. Настоящите Общи условия се прилагат съответно и при сключване, изпълнение и отчитане на сделки с компенсаторни инструменти по смисъла на Закона за сделките с компенсаторни инструменти.

§ 5. НЕСЛОЖНИ ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Съгласно чл. 79, ал. 5, т. 1, б. „а-д“ от ЗПФИ и Регламент (ЕС) № 2017/565 несложни финансови инструменти са:

а) акции, допуснати до търговия на регулиран пазар или на еквивалентен пазар на трета държава, или в МСТ, когато това са акции на дружества, с изключение на дялове на предприятия, които не са предприятия за колективно инвестиране и акциите, които включват деривативен инструмент;

б) облигации или други дългови ценни книжа, допуснати до търговия на регулиран пазар или на еквивалентен пазар на трета държава или в МСТ, с изключение на тези облигации или други дългови ценни книжа, които включват деривативен инструмент или имат структура, поради която за клиента е по-трудно да разбере свързания риск;

в) инструменти на паричния пазар с изключение на тези, които включват деривативен инструмент или имат структура, поради която за клиента е по-трудно да разбере свързания риск;

г) акции или дялове на колективни инвестиционни схеми, с изключение на структурираните предприятия за колективно инвестиране по член 36, параграф 1, втора алинея от Регламент (ЕС) № 583/2010;

д) структурирани депозити, с изключение на тези със структура, поради която за клиента е по-трудно да разбере риска за възвращаемостта или разходите от предсрочно извеждане на продукта;

е) други несложни финансови инструменти;

Съгласно чл. 57 от Регламент (ЕС) № 2017/565 други несложни финансови инструменти са:

Финансов инструмент, който не е изрично посочен в чл. 79, ал. 5, т. 1, б. „а-д“ от ЗПФИ (член 25, параграф 4, буква а от Директива 2014/65/ЕС), се счита за некомплексен за целите на чл. 79, ал. 5, т. 1, б. „е“ от ЗПФИ (член 25, параграф 4, буква а, подточка vi от Директива 2014/65/ЕС), ако отговаря на следните критерии:

а) той не попада в обхвата на член 4, параграф 1, точка 44, буква в) от Директива 2014/65/ЕС или раздел В, точки 4—11 от

приложение I към посочената директива;

б) съществуват редовни възможности за продажба, обратно изкупуване или реализиране по друг начин на този инструмент при цени, които са публично достъпни за участниците на пазара и които са или пазарни цени, или публично достъпни, или утвърдени със системи за оценка, независими от емитента;

в) той не е свързан с каквото и да било действително или потенциално задължение за клиента, което превишава разходите за придобиване на инструмента;

г) той не включва клауза, условие или задействие обстоятелство, което може да промени фундаментално естеството на риска на инвестицията или профила за изплащане на инвестицията, например инвестиции, които включват право на преобразуване на инструмента в различен инструмент;

д) той не включва изрични или имплицитни такси за предсрочно извеждане, в резултат на които инвестицията става неликвидна дори при наличието на технически чести възможности за продажба, обратно изкупуване или друга реализация на инвестицията;

е) достатъчно широкообхватна информация за неговите характеристики е публично достъпна и е вероятно да бъде разбрана лесно, за да позволи на средния непрофесионален инвеститор да направи информирана преценка дали да сключи сделка с такъв инструмент.

При предоставянето на инвестиционни услуги по приемане и предаване на нареждания или изпълнение на нареждания на КЛИЕНТ, както и допълнителните услуги, свързани с тях, касаещи несложни финансови инструменти, когато нареждането е подадено по инициатива на КЛИЕНТА, не се събира информация за знанията и опита на клиента във връзка с конкретния продукт или услуга.

В хипотезата по изречение първо ИНВЕСТИЦИОННИЯТ ПОСРЕДНИК има право да не извърши оценка за целесъобразност на КЛИЕНТА, но е длъжен да спазва правилата и политиките си за предотвратяване, установяване и управление на конфликт на интереси.

КЛИЕНТЪТ се счита изрично писмено уведомен, че при кумулативното наличие на горните условия ИНВЕСТИЦИОННИЯТ ПОСРЕДНИК няма да извършва оценка за целесъобразност.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 6. Управителите на ИП ежегодно в срок най-късно до 31 януари всяка година, преглежда и оценява съответствието на настоящите Общи условия с извършваните от инвестиционния посредник услуги и дейности, като при непълноти и/или необходимост от подобряване на вътрешната организация приема изменения и допълнения в Общите условия. Независимо от изискването по предходното изречение управителният орган приема изменения и допълнения в Общите условия при констатиране на необходимост от това.

§ 7. Настоящите Общи условия са приети с единодушно решение на Управителите на ИП, ПФБК“ЕООД по Протокол от заседание, проведено на 29.01.2021 г., и влизат в сила на 02.03.2021 г.